

POWIAT POLICKI

**SPRAWOZDANIE
z realizacji w 2018 roku
POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2015-2020**

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015-2020, zwany dalej „Programem”, został przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu w Policach w dniu 27 lutego 2015 r. uchwałą Nr V/37/2015.

Zgodnie z rozdziałem V „Monitoring i ewaluacja programu” Zarząd Powiatu w Policach raz w roku sporządza i przedstawia Radzie Powiatu w Policach sprawozdanie z realizacji Programu.

Mając na względzie powyższe, poniżej przedstawiono sprawozdanie z wykonania w 2018 r. zadań wynikających z Programu.

*** Skróty użyte w powyższej tabeli oznaczają odpowiednio:**

1. EK – Wydział Edukacji i Kultury w Starostwie Powiatowym w Policach.
2. SO – Wydział Spraw Społecznych i Obywatelskich w Starostwie Powiatowym w Policach.
3. SOSW dla DNR – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach.
4. SOSW Tanowo – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie.
5. Ośrodki – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie.
6. ZS – Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach.
7. Organizacje – organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Polickiego na rzecz osób niepełnosprawnych.
8. Szkoły – szkoły prowadzone przez Powiat Policki.
9. Poradnia – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Policach.
10. PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach.
11. OPS – ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Polickiego.
12. Powiatowy Zespół – Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Policach.
13. PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Policach.
14. Placówki poz – niepubliczne placówki podstawowej opieki zdrowotnej z terenu poszczególnych gmin Powiatu Polickiego.
15. Powiatowa Rada – Powiatowa Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach.
16. Gminy – Gmina Police, Gmina Dobra, Gmina Kołbaskowo, Gmina Nowe Warpno.
17. PIP – Państwowa Inspekcja Pracy w Szczecinie.
18. Środki PFRON – środki finansowe pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
19. PSONI – Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Policach.
20. ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy w Policach.
21. AOON – Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.
22. WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej w Policach.

I. Cel operacyjny: Podniesienie świadomości społecznej w zakresie potrzeb i praw osób niepełnosprawnych oraz instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizacja zadań planowanych.

1. Kreowanie polityki informacyjnej poprzez rozpowszechnianie aktualnych informacji na temat dostępnych programów i form pomocy dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin, opiekunów poprzez środki masowego przekazu, strony internetowe, informatory, ulotki oraz udostępnianie czasopism, publikacji i broszur.

W 2018 r. wszystkie instytucje i organizacje we własnym zakresie informowały lokalne media, instytucje i inne podmioty oraz bezpośrednio osoby niepełnosprawne o własnych przedsięwzięciach i działaniach. Na bieżąco aktualizowały informacje dotyczące oferowanej pomocy na swoich stronach internetowych. Poradnia zorganizowała w dniach 17 marca 2018 r. Dzień Otwarty, podczas którego specjaliści udzielali bezpłatnych porad i konsultacji. Rodzice, nauczyciele i uczniowie szkół z terenu Powiatu Polickiego, zwanego dalej „Powiatem”, mieli okazję porozmawiać o nurtujących ich problemach z psychologiem, terapeutą rodzinnym, pedagogiem, logopedą, terapeutą integracji sensorycznej i doradcą zawodowym.

W dniach 13-14 kwietnia 2018 r. również SOSW dla DNR otworzył swoje progi i zorganizował Dzień Otwarty. Podczas spotkania można było poznać ofertę ośrodka, obejrzeć bazę zabiegową i wyposażenie kompleksu rehabilitacyjnego. Ponadto każdy uczestnik Dni Otwartych mógł dowiedzieć się o warunkach rekrutacji oraz skorzystać z porad lekarzy specjalistów: psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty oraz lekarza rehabilitacji.

SOSW w Tanowie prowadził Szkolny Program Współpracy z Rodzicami w ramach, którego rodzice i opiekunowie mogli skorzystać z porad specjalistów m.in. terapeuty behawioralnego, terapeuty SI, logopedy, pedagoga, psychologa. Spotkania dotyczyły m.in. nauki korzystania z zestawów komunikacji przeznaczonych dla dzieci, kreatywnych zabaw z dzieckiem, diety sensorycznej, kształtowania motoryki w zakresie narządów artykulacyjnych, profilaktyki cyberprzemocy w domu i szkole, przyszłości zawodowej absolwentów ośrodka. Ponadto dzięki uczestnictwie w spotkaniach rodzice i opiekunowie poszerzyli swoją wiedzę na temat opieki, form pomocy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, posiadali bieżące informacje na temat zmian w ustawie o pomocy społecznej i prawie oświatowym.

Pracownicy socjalni OPS przez cały 2018 r. podczas spotkań i rozmów z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami udzielali wsparcia poprzez informowanie osób zainteresowanych o przysługujących im uprawnieniach, a także przekazując dane na temat instytucji oraz organizacji działających na terenie Powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych. Ponadto, przedstawiali oferty pomocy w postaci usług opiekuńczych i wsparcia finansowego, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także informowali o ofertach pracy dla osób niepełnosprawnych.

PCPR dokonywało na bieżąco aktualizacji różnorodnych informacji na swojej stronie internetowej (www.pcpr.police.pl), których rozpropagowywanie służyć miało wsparciu osób niepełnosprawnych zarówno w sferze funkcjonowania społecznego, jak i na rynku pracy. Zamieszczane i aktualizowane informacje i dane dotyczyły m.in.:

- 1) aktualnych wydarzeń mogących zainteresować osoby niepełnosprawne,
- 2) projektów i programów realizowanych i adresowanych do osób niepełnosprawnych,
- 3) zasad i form finansowania wsparcia dla osób niepełnosprawnych ze środków PFRON,
- 4) ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym.

Poza tym, w siedzibie PCPR osoby niepełnosprawne mogły otrzymać informator dla osób niepełnosprawnych, bezpłatne magazyny i biuletyny, m.in.: „Integrację” (magazyn dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin i przyjaciół), „Serce Innym” (magazyn dla osób niepełnosprawnych), „Nasze Sprawy” (magazyn informacyjny dla osób niepełnosprawnych), „Tyfloświat” (kwartalnik dla osób z uszkodzonym narządem wzroku).

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych PCPR w 2018 r. prowadziło dyżury pracowników Działu Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób, które odbywały się raz w miesiącu w siedzibie Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej oraz w siedzibie Gimnazjum w Przecławiu. Podczas dyżurów osoby zainteresowane mogły złożyć wnioski oraz uzyskać niezbędne informacje na temat pomocy i wsparcia skierowanego do osób niepełnosprawnych.

Dnia 11 grudnia 2018 r. z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych PCPR zorganizowało giełdę sprzętu i usług dla osób niepełnosprawnych pn. „I Ty możesz być aktywny”. Spotkanie miało na celu upowszechnianie zrozumienia kwestii niepełnosprawności i wzmocnienie wsparcia na rzecz godności, praw i dobrej jakości życia osób niepełnosprawnych. W trakcie giełdy można było zapoznać się z szeroką ofertą uczestników giełdy, obejrzeć wystawę sprzętu rehabilitacyjnego oraz urządzeń pozwalających na pokonywanie barier w codziennym życiu. Organizacje i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych przybliżyły swoją działalność oraz przedstawiły rodzaje i formy wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Podczas spotkania można było zbadać poziom cholesterolu i trójglicerydów, dokonać pomiaru ciśnienia tętniczego. Ponadto bezpłatnie wykonać badanie wzroku, słuchu oraz skorzystać z konsultacji medycznych z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, a także porad dietetyka.

Podczas giełdy wśród osób, które wypełniły i wrzuciły do urny ankietę, rozlosowano atrakcyjne nagrody. Do wygrania były m.in. vouchery prozdrowotne, karnety na pływalnię oraz drobne upominki. Nagrodzono 46 osób.

W giełdzie wzięli udział: PCPR, PUP, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; organizacje pozarządowe: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Nr 15 w Policach, Polski Związek Niewidomych Koło w Policach, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, Koło w Policach, Fundacja Pomocy Chorym na Zanik Mięśni w Szczecinie, Fundacja Szansa dla Niewidomych w Szczecinie, Stowarzyszenie „Polickie Amazonki”, przedstawiciele firm zajmujących się dystrybucją sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego: Sonido - Aparaty Słuchowe, Ortofach - Kompleksowe zaopatrzenie ortopedyczne, SeniorVita, Altix, GM MEDICAL - Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, Vision Express Salon Optyczny.

Rezultatem podjętych działań było zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie swoich praw, posiadanych predyspozycji i możliwości wykorzystania istniejących szans.

2. Prowadzenie przez nauczycieli, pedagogów i psychologów programów edukacyjnych dotyczących problematyki niepełnosprawności dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

W 2018 r. w ZS nauczyciele oraz wychowawcy klas omawiali z uczniami zagadnienia związane z niepełnosprawnością. W kwietniu 2018 r. odbyły się lekcje wychowawcze z udziałem osób niepełnosprawnych z PSONI. Podczas spotkań poruszane były tematy dotyczące tolerancji, dyskryminacji, ubezwłasnowolnienia, samodzielnego funkcjonowania oraz podjęcia pracy przez osoby niepełnosprawne.

Organizacja zajęć miała na celu przybliżenie młodzieży problematyki niepełnosprawności. W efekcie odbytych spotkań, a co za tym idzie zrealizowanych programów wychowawczych, zauważalnym jest pojawienie się wśród młodzieży pozytywnych postaw i zachowań wobec osób niepełnosprawnych, w tym uwrażliwienie na problemy i potrzeby tych osób,

ich akceptacja, a także budowanie postawy empatii w kontaktach z tymi osobami. Natomiast osoby niepełnosprawne poprzez nawiązanie kontaktów z osobami pełnosprawnymi zyskały bardzo wiele: podniósł się poziom ich samooceny i poczucia wartości, zwiększyła się wiara we własne możliwości. W spotkaniu wzięło udział 46 osób.

5 marca 2018 r. SOSW w Tanowie wziął udział w konferencji organizowanej przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli pn. „Różnorodność jest cool”, w ramach której nauczyciel i doradca metodyczny z ośrodka wygłosił prelekcję na temat społeczności osób niepełnosprawnych. Spotkanie odbyło się w XIV Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie, a jego celem było przybliżenie i oswojenie młodzieży z trudnym problemem tolerancji wobec odmienności. W konferencji wzięła udział młodzież szczecińskich liceów, techników i najstarszych klas gimnazjów, łącznie 150 osób.

3. Opracowanie powiatowego kalendarza imprez integracyjnych typu kulturalnego, sportowego oraz edukacyjnego dla dzieci i młodzieży.

W pierwszym kwartale 2018 r. PCPR opracowało kalendarz imprez integracyjnych typu kulturalnego, sportowego i edukacyjnego dla dzieci i młodzieży, który następnie umieszczono na stronie internetowej PCPR. Opracowanie kalendarza imprez ze stosownym wyprzedzeniem czasowym pozwoliło na zaplanowanie uczestnictwa dzieci i młodzieży ze wszystkich szkół i placówek z terenu Powiatu w różnego rodzaju imprezach i zawodach sportowych, przy jednoczesnym uwzględnieniu organizacji roku szkolnego. Rozwiązanie to stworzyło jednocześnie możliwość nawiązania i/lub zacieśnienia współpracy pomiędzy np. ośrodkami prowadzonymi przez powiat policki a szkołami publicznymi w zakresie przygotowań do współuczestnictwa w organizowanych imprezach.

4. Organizowanie cyklicznych szkoleń, konferencji i seminariów dotyczących zagadnień niepełnosprawności dla kadry pedagogicznej szkół masowych w Powiecie.

Pracownicy Poradni prowadzili cykliczne spotkania dla pedagogów szkolnych z terenu Powiatu, które organizowane były w formie grup wsparcia ukierunkowanych na pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych szkoły, konstruowania programów naprawczych, udzielania indywidualnej pomocy w stosunku do uczniów niepełnosprawnych (z upośledzeniem umysłowym, nadpobudliwością psychoruchową, przewlekłe chorych) funkcjonujących w zespołach klasowych szkół masowych. Ponadto, prowadzili oni warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Podejmowano także tematy zgłaszane indywidualnie przez nauczycieli. Dodatkowo udzielane były porady i konsultacje dla nauczycieli, którzy pracują z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W 2018 r. Poradnia zorganizowała następujące szkolenia i prelekcje:

- „Specyfika rozwoju mowy u dzieci ze spektrum autyzmu”,
- „Dyslalia - analiza przypadku - praca z dzieckiem z zaburzeniami mowy”,
- „Funkcjonowanie w szkole uczniów z Zespołem Aspergera”,
- „Dzieci z zaburzeniami integracji sensorycznej w przedszkolu”,
- „Rozwój motoryczny i jego wpływ na sprawność ręki i umiejętność pisanie”.

Dnia 16 kwietnia 2018 r. w SOSW w Tanowie odbyła się XI Konferencja Metodyczna na temat „Wczesna diagnoza i terapia zaburzeń rozwoju językowego”. W konferencji uczestniczyli dyrektorzy, nauczyciele, pedagodzy, psycholodzy szkół specjalnych i masowych oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych z województwa zachodniopomorskiego. Prelegentem była dr. n. hum. Justyna Leszka, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta dzieci z zaburzeniami rozwoju, adiunkt na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym UAM w Poznaniu, dyrektor Ośrodka Diagnozy i Terapii Fundacji „Nowa Nadzieja”. Spotkanie

miało charakter wykładowy, a jego celem było doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie wspomagania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. Podczas konferencji uczestnicy mieli okazję obejrzeć pomoce do pracy z dzieckiem. Patronat nad konferencją objął Starosta Policki.

SOSW dla DNR prowadził wizyty dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego, Wyższej Szkoły Humanistycznej, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Wyższej Szkoły Terapii i Edukacji w Szczecinie, Zachodniopomorskiego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Podczas spotkań studenci mieli okazję do zapoznania się ze specyfiką placówki, pracą dydaktyczną oraz wychowawczą.

13 kwietnia 2018 r. w SOSW dla DNR odbyła się konferencja pt. „Bezpieczna mobilność osób niepełnosprawnych podstawowym elementem adaptacji społecznej i zawodowej”. Spotkanie poświęcone było adaptacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz edukacji komunikacyjnej, która jest podstawą do ich samodzielności. Podczas konferencji przybliżono historię rozwoju zasad ruchu drogowego, zaprezentowano statystyki policyjne z terenu województwa oraz przedstawiono projekt budowy miasteczka ruchu drogowego. Projekt zakłada wydzielenie specjalnego toru przeszkód, spełniającego wymagania Regulaminu Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa dla uczniów szkół specjalnych. Miasteczko ma być miejscem nauki zasad ruchu drogowego, ale także terapii ruchowej oraz integracji. Poprzez naukę i zabawę pozwoli osobom z niepełnosprawnościami rozwinać dotychczas posiadane zdolności komunikacyjne, a także nabyć nowe. Po zakończeniu części merytorycznej konferencji Dyrektor SOSW dla DNR oprowadził zaproszonych gości po placówce, prezentując założenia projektu budowy miasteczka ruchu drogowego i omawiając planowane etapy jego realizacji. W konferencji wzięli udział przedstawiciele samorządu, placówek oświatowych z terenu powiatu polickiego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

5. Zapraszanie uczniów szkół masowych do specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz warsztatu terapii zajęciowej na wspólne zajęcia plastyczne i sportowe.

Uczestnicy oraz kadra WTZ zorganizowali 23 marca 2018 r. warsztaty artystyczno-plastyczne pn. „Kuźnia artystyczna” dla uczniów Szkoły Podstawowej w Mierzynie oraz Szkoły Specjalnej „Dobry Start”.

Celem tych spotkań było przybliżenie dzieciom i młodzieży działalności placówki. Zajęcia dla gości przygotowało sześć pracowni WTZ: artystyczno-plastyczna, rękodzieła i stolarska, ceramiki, komputerowa, dydaktyczno-rehabilitacyjna, gospodarstwa-domowego. Dzieci i młodzież wzięli udział w warsztatach artystyczno-plastycznych. Podczas zajęć uczestnicy mogli wykonać samodzielnie świeczniki, drewniane podkładki pod szklanki, zakładki do książek, poznając przy tym nowe techniki plastyczne tj. decoupage, grawerowanie w drewnie. Każdy uczestnik „Kuźni artystycznej”, biorący udział w zajęciach, mógł zabrać zrobione przez siebie dzieło do domu.

Spotkanie było okazją do integracji, nawiązania nowych kontaktów i współpracy osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi. Dzięki takim zajęciom u dzieci i młodzieży zmienia się sposób postrzegania osoby z niepełnosprawnością intelektualną, co na pewno zaowocuje w przyszłości. Natomiast dla uczestników WTZ był to sprawdzian umiejętności współpracy z dziećmi pełnosprawnymi oraz wzmocnienie poczucia sprawstwa i dorosłości.

W marcu, maju i czerwcu SOSW w Tanowie zorganizował cykl spotkań integracyjnych z uczniami Szkoły Podstawowej nr 8 w Policach, Szkoły Podstawowej w Tanowie oraz Przedszkolem Publicznym w Tanowie, którego celem była integracja wychowanków z dziećmi z placówek masowych. Podczas wspólnych zajęć uczniowie uczestniczyli w zabawach muzyczno-ruchowych, zajęciach plastycznych i ceramicznych.

SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie organizował zawody obejmujące różne dyscypliny sportowe, m.in. biegi przełajowe, piłka nożna, scrabble, tenis stołowy, dart, ringo czy boule.

Celem tych spotkań była integracja osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi, która przyniosła bardzo dobre efekty wychowawcze oraz poprawiła w znaczny sposób komunikację dzieci i młodzieży.

6. Promowanie twórczości osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie wystaw, konkursów, pokazów prac oraz umożliwienie udziału w przeglądach artystycznych.

Ośrodki i organizacje przez cały 2018 rok podejmowały szereg działań mających na celu promowanie twórczości osób niepełnosprawnych. Wychowankowie SOSW w Tanowie uczestniczyli m.in. w: Wojewódzkim Przeglądzie Form Tanecznych „Magia Tańca”, Międzynarodowym Konkursie Ekologiczno-Plastycznym pn. „W bajkowym lesie”, Wojewódzkim Przeglądzie Form Wokalno-Instrumentalnych pn. „Piosenka jest dobra na wszystko”, Konkursie Recytatorskim pn. „Wierszomania”, X Ogólnopolskim Przeglądzie Recytatorskim Szkół i Ośrodków Specjalnych, W dniu 22 marca 2018 r. zespół taneczny „Zodiak” z SOSW w Tanowie miał okazję zaprezentować swoje umiejętności podczas XIV Wojewódzkiego Przeglądu Form Tanecznych „Magia Tańca”, który odbył się w SOSW nr 1 w Szczecinie. Prezentacja umiejętności artystycznych przed publicznością pokazała, że wartość człowieka i jego piękno tkwi w sile jego ducha oraz stałym dążeniu do pokonywania własnych ograniczeń i słabości. Przegląd był także okazją do spotkania rówieśników z innych placówek, wymiany doświadczeń, pokazania własnych osiągnięć, podpatrzenia, jak pracują inni. Twórczość wychowanków była prezentowana także podczas wystawy prac ceramicznych i kiermaszów świątecznych, gdzie można było podziwiać prace przygotowane przez uczniów m.in.: wyroby ceramiczne, gliniane, choinki, bombki, ozdoby z drewna i filcu oraz wiele innych prac wykonanych z różnych materiałów.

Dzieci i młodzież z SOSW dla DNR uczestniczyli m.in. w: Konkursie Fotograficznym „Osobliwości Powiatu Polickiego” oraz „Moja wolna biało-czerwona”, Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Cztery Pory Roku”, „Paradzie Talentów” w Pałacu Młodzieży w Szczecinie, Konkursie Recytatorskim pn. „Wierszomania”.

PSONI w ciągu całego 2018 r. podejmowało działania promujące twórczość osób niepełnosprawnych intelektualnie. Działania te polegały na autoprezentacji uczestników podczas happeningów, warsztatów artystyczno-plastycznych, spotkań z młodzieżą szkolną. Uczestnicy WTZ i ŚDS prezentowali wykonane przez siebie prace m.in. podczas kiermaszów świątecznych, XVI Ogólnopolskich Integracyjnych Warsztatów Artystycznych w Łazach, Targów Gospodarczych w Policach, obchodów Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną, XII Pikniku Organizacji Pozarządowych w Policach, Giełdy Sprzętu i Usług dla Osób Niepełnosprawnych pn. „I Ty możesz być aktywny” w Policach.

18 października 2018 r. grupa uczestników z WTZ wzięła udział w XIII Przeglądzie Teatrów Niepełnosprawnego Aktora „Festiwal Słońca” w Gryficach, gdzie zaprezentowała układ taneczny połączony z ekspresją niewerbalną pt. „Godność Ogromna” do piosenki Zbigniewa Wodeckiego o tym samym tytule. Artyści z WTZ wystąpili na scenie profesjonalnie i z wielkim zaangażowaniem odegrali swoje role.

Podjęte działania promocyjne miały na celu przybliżenie społeczeństwu lokalnemu wiedzy o zdolnościach i możliwościach osób niepełnosprawnych oraz zwiększenie wrażliwości na problemy osób niepełnosprawnych głównych podmiotów życia społeczno-gospodarczego w Powiecie.

7. Organizowanie masowych imprez integracyjnych typu kulturalnego, sportowego oraz plastycznego z udziałem szkół.

Zadanie to było realizowane przez cały 2018 r., w terminach określonych przez organizatorów poszczególnych imprez.

Wychowankowie SOSW dla DNR uczestniczyli w imprezach integracyjnych o charakterze kulturalnym, sportowym, a także brali udział w konkursach i wystawach plastycznych, m.in. w:

- a) Turnieju Piłki Koszykowej o „Puchar Wiosny”,
- b) Integracyjnym Turnieju Darta w Szczecinie,
- c) Konkursie literackim pn. „Czym jest dla mnie patriotyzm”,
- d) Warcabowych Mistrzostwach Ośrodka,
- e) I Biegu Korczaka,
- f) Turnieju w Boule,
- g) Walentynkowym Rajdzie Pieszym,
- h) VI Biegu Mikołajkowym,
- i) Powiatowym i Wojewódzkim Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego.

Dzieci i młodzież z SOSW w Tanowie uczestniczyli w turniejach integracyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży ze szkół specjalnych i ogólnodostępnych m.in. w:

- a) X Jesiennym Turnieju Piłki Nożnej,
- b) X Ogólnopolskim Przeglądzie Recytatorskim Szkół i Ośrodków Specjalnych,
- c) Konkursie plastycznym „Moja szkoła, moja klasa, mój nauczyciel”,
- d) IX Szkolnym Konkursie Recytatorskim pn. „Polska moja Ojczyzna”,
- e) IV Wojewódzkim Przeglądzie Form Wokalno-Instrumentalnych,
- f) Konkursie plastycznym pn. „Idą święta”.

Ponadto, brali czynny udział w organizacji X Integracyjnego Koncertu Kolęd „Zaśpiewajmy Jezusowi” oraz imprezy integracyjnej „Leśne podchody pełne przygody”, w której wzięła udział młodzież ze szkół i ośrodków specjalnych oraz uczniowie szkół masowych.

Udział w spotkaniach, o których mowa powyżej, miał na celu prezentację osiągnięć wychowanków na tle szerokiego środowiska społecznego oraz stwarzał możliwość sprawdzenia się w rywalizacji z rówieśnikami, również pełnosprawnymi. Główne efekty podjętych działań to wiele nagród i wyróżnień, a także nawiązanie nowych znajomości i przyjaźni. Dzięki tym sukcesom, uczniowie zdobyli większą motywację i chęć do dalszej pracy.

8. Informowanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin o działalności organizacji pozarządowych, które mogą udzielić im wsparcia.

Realizacja tego zadania wpisuje się w codzienną pracę pracowników SO, PCPR, PUP, OPS, którzy wspierają m.in. osoby niepełnosprawne i ich rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwiając im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, podejmują działania zmierzające do ich integracji ze społeczeństwem. Wyżej wymienione instytucje na bieżąco informowały osoby niepełnosprawne i ich rodziny o działalności organizacji, które mogą udzielić im wsparcia.

Dnia 11 grudnia 2018 r. z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych PCPR zorganizowało giełdę sprzętu i usług dla osób niepełnosprawnych pn. „I Ty możesz być aktywny”, która została opisana wyżej.

W dniu 18 kwietnia 2018 r. PUP wraz z SOSW dla DNR zorganizował w ramach XII Giełdy Pracy dla Osób Niepełnosprawnych pn. „Niepełnosprawny, ale sprawny zawodowo” spotkanie z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu oraz z przedstawicielami ZUS i PIP. Spotkanie miało na celu zacieśnienie współpracy

i wymianę doświadczeń między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, co w efekcie końcowym winno się przełożyć na wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

II. Cel operacyjny: Zapewnienie dostępu do wczesnej diagnozy i wszechstronnej rehabilitacji umożliwiającej pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

1. Prowadzenie zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością

Wczesne wspomaganie rozwoju (WWR) jest to forma pomocy dzieciom niepełnosprawnym oraz zagrożonym niepełnosprawnością i ich rodzinom. Celem wczesnego wspomaganie dziecka jest pobudzanie i stymulowanie rozwoju ruchowego, poznawczego, emocjonalnego oraz społecznego dziecka od chwili wykrycia u niego niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole. W Poradni został powołany Zespół Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dziecka, którego celem jego jest kompleksowa wielospecjalistyczna pomoc dzieciom z różnymi niepełnosprawnościami (uszkodzenia wzroku, słuchu, niepełnosprawność ruchowa, umysłowa, autyzm) w wieku od urodzenia do podjęcia obowiązku szkolnego. Zespół zajmuje się także udzielaniem pomocy rodzinie i opiekunom niepełnosprawnych dzieci w zakresie wsparcia psychologicznego, konsultacji, instruktażu. Zajęcia WWR mają na celu stymulację 4 stref rozwojowych:

- a) lokomocji i kontroli postawy,
- b) koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- c) mowy,
- d) rozwoju społeczno-emocjonalnego.

Zajęcia są dostosowane są indywidualnie do potrzeb dziecka i obejmują spotkania ze specjalistami takimi jak logopeda, psycholog, pedagog oraz rehabilitant. Podczas zajęć wykorzystuje się m.in. rehabilitację ruchową, terapię logopedyczną i pedagogiczną, stymulację rozwoju psychomotorycznego, terapię metodą Montessori i integracji sensorycznej metodę Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne oraz metodę Bazalna.

W 2018 r. zajęcia prowadzone były systematycznie dla 63 dzieci z opinią o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, w formie dostosowanej do indywidualnych potrzeb niepełnosprawnego dziecka. Efektem prowadzonych zajęć było przede wszystkim:

- a) podniesienie poziomu ogólnego funkcjonowania dziecka we wszystkich strefach jego rozwoju,
- b) postęp w rozwoju psychomotorycznym dziecka,
- c) zwiększenie stopnia integracji społecznej i nawiązywania kontaktów z rówieśnikami.

W 2018 r. Wiodący Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy przy SOSW dla DNR realizował program kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”.

Program zakłada kompleksowe wsparcie rodzinom z dziećmi od chwili wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do czasu podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do trzeciego roku życia. Zapewnia on aktywną pomoc dziecku i służy rodzicom fachową informacją dotyczącą problemów rozwojowych ich dziecka. Umożliwia objęcie specjalistyczną opieką dziecka oraz jego rodziny.

W 2018 r. w programie wzięło udział 58 dzieci, które objęte były zajęciami logopedycznymi, fizjoterapeutycznymi, metodą Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, usprawnianiem ruchowym w środowisku wodnym oraz metodą Integracji Sensorycznej. W trakcie całego roku przeprowadzono liczne konsultacje z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci oraz zrealizowano zajęcia terapeutyczne w łącznej ilości 1300 godzin. Konsultacje

i zajęcia prowadzone były przez 13-osobową grupę doświadczonych i profesjonalnie przygotowanych terapeutów.

Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych rodzajów przeprowadzonych zajęć:

- 1) terapią logopedyczną (351 godzin) objęto 19 dzieci; w ramach zajęć przeprowadzono ćwiczenia korekcyjne w zakresie zaburzonych czynności mowy, ćwiczenia aktywizujące prawidłowe połykanie, gryzienie i żucie, zabawy wspomagające terapię jąkania, ćwiczenia rozwijające percepcję słuchową i wzrokową, wprowadzono elementy ćwiczeń i gimnastyki artykulacyjnej;
- 2) zajęciami prowadzonymi metodą Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne (48 godzin) objęto 5 dzieci; podczas zajęć stymulowano ogólny rozwój dziecka w sferze poznawczej, emocjonalnej i społecznej; poprzez ćwiczenia i zabawy ruchowe stwarzano możliwość do twórczego działania oraz pobudzano spontaniczność i aktywność własną dziecka;
- 3) zajęciami z rehabilitacji ruchowej (630,5 godziny) objęto 40 dzieci; podczas zajęć prowadzono usprawnianie z zakresu kinezyterapii dostosowanej do indywidualnych potrzeb dziecka poprzez ćwiczenia ogólnousprawniające z przyrządami, gimnastykę korekcyjno-kompensacyjną, zabawy ruchowe mające na celu wzmocnienie osłabionych mięśni oraz poprawę wydolności krążeniowo-oddechowej; usprawnianie poprzez: kształtowanie koordynacji wzrokowo-ruchowej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne, ćwiczenia rozciągające mięśnie przykurczone, ćwiczenia kończyn porażonych wg metody PNF, ćwiczenia stabilizujące postawę w pozycjach niskich, ćwiczenia oporowe, ćwiczenia doskonalące technikę prawidłowego chodu, masaż poprzeczny kończyn dolnych, likwidację przykurczy oraz spastyczności, wzmacnianie obręczy biodrowej oraz kończyn dolnych; usprawnianie obejmowało również zajęcia z zakresu terapii neurorozwojowej niemowląt;
- 4) w ramach usprawniania integracją sensoryczną zrealizowano 93,5 godziny, w tym terapią objęto 7 dzieci; zajęcia terapeutyczne miały charakter otwarty dla rodziców i ukierunkowane były na stymulację bazowych układów zmysłowych (dotyku, przedsionka, propriocepcji); poprzez stosowane zabawy i ćwiczenia rozwijano u dzieci koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową, statyczne i dynamiczne reakcje równoważne, świadomość i schemat ciała oraz orientację w przestrzeni; podczas instruktaży udzielono rodzicom wskazówek do stymulacji sensorycznej w warunkach domowych dostosowanych do aktualnych potrzeb dzieci;
- 5) zajęciami usprawniania na basenie poprzez pływanie (177 godzin) objęto 20 dzieci; zajęcia miały na celu kształtowanie prawidłowej postawy ciała podczas ćwiczeń korekcyjnych w wodzie i nauki pływania poprzez oswajanie z wodą, ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia i zabawy o charakterze ogólnorozwojowym z przyborami i bez; kształtowano pracę napędową kończyn dolnych w leżeniu na grzbiecie i plecach; główny nacisk podczas zajęć, został położony na oddziaływanie formami oraz metodami w obszarach zaburzonych.

2. Prowadzenie diagnozy i terapii metodą A. Tomatisa (metoda audio-psycholingwistyczna).

Metoda A. Tomatisa jest to trening kształcenia uwagi słuchowej zwany też metodą stymulacji audio-psycholingwistycznej. System usprawniania czynnego słuchania opracowany przez prof. Tomatisa polega na słuchaniu odpowiednio dobranego materiału dźwiękowego przez urządzenie nazywane „elektronicznym uchem”, które jest idealnym modelem ludzkiego ucha. Stymulacja odbywa się poprzez dźwięki o określonej wysokiej częstotliwości, które docierają do pacjenta drogą powietrzną oraz kostną. Terapia obejmuje zwykle od 60 do 120 30-minutowych seansów przeprowadzanych w 3 sesjach. Podstawowym celem tej metody jest wspieranie funkcji słuchowej, dzięki czemu następuje poprawa koncentracji, jakości uczenia się oraz rozwijanie zdolności językowych i komunikacyjnych, a także zwiększanie kreatywności oraz poprawa zachowań społecznych. W 2018 r. diagnoza

i terapia metodą Tomatisa nie była prowadzona przez Poradnię oraz SOSW dla DNR ze względu na awarię sprzętu.

3. Prowadzenie diagnozy i terapii metodą Biofeedback.

Jest to metoda treningowa wykorzystująca specjalistyczną aparaturę, za pomocą której umożliwia się osobie trenowanej wpływ na własne reakcje organizmu. Efekty są obrazowane za pomocą atrakcyjnej dla dzieci i dorosłych gry komputerowej, a zdobywane punkty, bodźce świetlne i dźwiękowe stanowią formę nagrody za wywoływanie pożądanej zmiany. Terapia Biofeedback jest stosowana w wielu przypadkach i zaburzeniach charakteryzujących się niewystarczająco dobrym funkcjonowaniem mózgu. Dotyczy to np. zespołu nadpobudliwości psychoruchowej oraz innych bardziej poważnych problemów związanych z zachowaniem i uczeniem się, a także dolegliwości takich jak: zaburzenia snu, zgrzytanie zębami, przewlekłe bóle głowy, żołądka lub migreny.

Diagnoza i terapia metodą Biofeedback była prowadzona w 2018 r. przez SOSW w Tanowie dla 14 uczniów. Poradnia nie prowadziła diagnozy i terapii z wykorzystaniem wyżej opisanej metody ze względu na awarię sprzętu.

4. Prowadzenie badań przesiewowych w ramach programu „Widzę, Słyszę, Mówię”.

W 2018 r. Poradnia prowadziła, za pomocą platformy badań zmysłów, badania przesiewowe słuchu, wzroku i mowy u dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Urządzenie to jest wyposażone w różnorodne testy przesiewowe, które umożliwiają wykrywanie szeregu dysfunkcji w zakresie słuchu, wzroku i mowy. Zaburzenia takie, niewykryte we wczesnym okresie, mogą zaburzać harmonijny rozwój dziecka. Łącznie w okresie sprawozdawczym przebadano 612 dzieci.

5. Prowadzenie badań przesiewowych przy użyciu testu PROLEXIA.

W 2018 r. Poradnia prowadziła badania przesiewowe uczniów szkół podstawowych za pomocą testu PROLEXIA. Celem badania było diagnozowanie i monitorowanie postępów w zakresie nabywania umiejętności czytania przez uczniów oraz określenie rodzaju trudności w czytaniu u osób źle czytających (dysleksja, hiperleksja). Łącznie w okresie sprawozdawczym przebadano 55 uczniów.

6. Udzielanie specjalistycznych konsultacji i porad rodzicom, opiekunom dzieci niepełnosprawnych.

Pracownicy Poradni w ciągu całego 2018 r. udzielali konsultacji i porad rodzicom, opiekunom dzieci niepełnosprawnych. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana rodzicom i opiekunom polegała na wspieraniu ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pracownicy prowadzili prelekcje i pogadanki dla rodziców związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Opiekunowie mogli wzmocnić swoje kompetencje wychowawcze i poczuć się pewniej w roli rodzica dzięki pomocy udzielanej w ramach „Szkoły dla Rodziców”. Uczestnicy zajęć mieli możliwość poznania konstruktywnych sposobów budowania relacji z dzieckiem poprzez naukę skutecznego porozumiewania się, formułowania komunikatów, stawiania granic i wyznaczania konsekwencji oraz rozpoznawania i nazywania uczuć dziecka i własnych. Grupowe spotkania rodziców miały na celu między innymi rozbudzenie refleksji na temat własnych postaw rodzicielskich,

dostarczenia wiedzy rodzicom o potrzebach rozwojowych dzieci oraz rozumienia ich emocji i zachowań. W ciągu całego roku Poradnia udzieliła 120 instruktaży do pracy z dzieckiem oraz 420 konsultacji dla rodziców i opiekunów.

W dniu 17 marca 2018 r. odbył się Dzień Otwarty Poradni, podczas którego specjaliści udzielali bezpłatnych porad i konsultacji. Rodzice, nauczyciele i uczniowie Powiatu mieli okazję porozmawiać o nurtujących ich problemach z psychologiem, pedagogiem, terapeutą rodzinnym, logopedą, terapeutą integracji sensorycznej oraz doradcą zawodowym.

7. Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia poprzez organizację wycieczek, konkursów oraz spektakli edukacyjnych.

W 2018 r. SOSW dla DNR brał udział w turniejach, spektaklach edukacyjnych, rajdach i wycieczkach integrujących osoby niepełnosprawne oraz promujące zdrowy styl życia m.in. w:

- a) Turnieju Boule,
- b) Turnieju w Darta,
- c) 57 Mistrzostwach Ośrodka w Tenisie Stołowym,
- d) II Mistrzostwach Lekkoatletycznych na Wózkach,
- e) Rajdzie Rowerowym Szlakami Puszczy Wkrzańskiej,
- f) Biegach Przełajowych - Jasne Błonia 2018,
- g) wycieczce do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów EcoGenerator w Szczecinie,
- h) Wojewódzkim Konkursie „Bezpieczeństwo nad wodą”.

30 listopada 2018 r. uczniowie Ośrodka wzięli udział w XVIII Powiatowej Olimpiadzie Wiedzy o AIDS. Olimpiadę zorganizowała Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Policach oraz SP nr 1. Celem olimpiady było popularyzowanie wiedzy w zakresie HIV i AIDS oraz kształtowanie postaw akceptacji i tolerancji wobec ludzi żyjących z HIV i chorych na AIDS. Przygotowanie do konkursu odbywało się wieloetapowo. W pierwszym etapie przeprowadzono lekcje tematyczne oraz wykonano gazetkę o HIV i AIDS na korytarzu szkolnym. Następnie wyłoniono w konkursie ośrodkowym dwójkę uczniów, którzy rywalizowali z kolegami z Powiatu.

Dnia SOSW dla DNR zorganizował Ośrodkowy Dzień Sportu. Program imprezy obejmował uroczyste otwarcie oraz konkurencje sportowe i rekreacyjne tj:

- wyścig rowerowy,
- Mini Mudnial,
- Zawody w Ergometrze Wioślarskim,
- Turniej Strzelectwa Pneumatycznego,
- tor sprawnościowy,
- konkurencje zręcznościowe,
- Turniej Warcabów i Szachów,
- konkurs rzutów piłką koszykową,
- konkurencje manualne.

Ośrodkowy Dzień Sportu zakończył się apelem podsumowującym oraz wręczeniem medali, pucharów, dyplomów i słodkich nagród, które ufundowała firma DGS.

SOSW w Tanowie w zakresie potrzeb krzewienia zdrowego i aktywnego stylu życia oraz kształtowania i rozwijania świadomości społecznej organizował turnieje, wycieczki i imprezy kulturalne wychowanków klas i grup wychowawczych, m.in. „X Jesienny Turniej Piłki Nożnej”, „Leśne Podchody Pełne Przygody”, „Wiosenny Rajd Pieszy”, „Jesienny Rajd Pieszy”, Tydzień Ekologiczny „Sprzątanie Ziemi”.

28 lutego 2018 r. wychowankowie Ośrodka uczestniczyli w spotkaniu z panią Marią Pięńczykowską, specjalistką Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Policach. Spotkanie odbyło się w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki Używania Substancji

Psychoaktywnych i Nowych Narkotyków pn. „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”. Cel programu to nie tylko zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, lecz także przeciwdziałanie innym zachowaniom problemowym, które mogą występować u młodych osób. W trakcie spotkania wskazano uczniom drogi rozwoju bez nałogów i ryzyka utraty zdrowia lub życia.

Celem podejmowanych przedsięwzięć było propagowanie zdrowego stylu życia oraz aktywnego spędzania wolnego czasu.

8. Bieżące aktualizowanie bazy danych na temat działalności gminnych placówek służby zdrowia (publicznych i niepublicznych).

W 2018 r. zaktualizowano bazę danych dotyczącą działalności gminnych placówek służby zdrowia.

9. Inicjowanie, we współpracy z Organizacjami działającymi m.in. na rzecz osób niepełnosprawnych, działań w zakresie promocji i ochrony zdrowia na terenie Powiatu.

W 2018 r. zrealizowano, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, 19 projektów (zadań) na rzecz osób niepełnosprawnych uwzględniających działania zarówno w zakresie promocji i ochrony zdrowia, jak i szeroko pojętej rehabilitacji i integracji społecznej osób niepełnosprawnych i starszych:

1. Od lutego do grudnia 2018 r. Stowarzyszenie Hospicjum Królowej Apostołów w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie ochrony i promocji zdrowia polegające na prowadzeniu na terenie Powiatu Polickiego domowej opieki hospicyjnej (hospicyjnego zespołu opieki domowej) dla terminalnie i nieuleczalnie chorych. W ramach realizacji ww. projektu m.in. kontynuowano działania związane z hospicyjną opieką domową w ramach wolontariatu (medyczną i niemedyczną), objęto chorych na choroby nowotworowe profesjonalną opieką medyczną oraz socjalną, pozyskiwano sprzęt specjalistyczny konieczny do przeprowadzenia opieki hospicyjnej oraz podejmowano działania mające na celu propagowanie idei hospicjum, poprzez wizyty w ośrodkach zdrowia działających na terenie Powiatu. Prowadzenie hospicjum domowego dla osób nieuleczalnie chorych na choroby nowotworowe – ok. 100 mieszkańców Powiatu. Opieka nad rodziną chorego, w zależności od potrzeb, ok. 20-30 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 20 000 zł.
2. Od lutego do grudnia 2018 r. Stowarzyszenie na Rzecz Harmonii Społecznej w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie polityki społecznej polegające na realizacji inicjatyw służących rozwojowi form wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi pod tytułem „Chore Słowa i Ja”. Głównym celem realizacji zadania było podniesienie poziomu zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez organizację kampanii społecznej, integrację społeczną osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu Powiatu poprzez udział w zajęciach m.in. socjoterapeutycznych, choreoterapii, artterapii i innych warsztatów terapii zajęciowej, zajęć z psychologiem, a także psychoedukacyjnych. W ramach realizacji projektu zorganizowano także zespoły wyjazdowe świadczące usługi psychologiczno-psychiatryczne w domu chorego. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 20 000 zł.
3. Od lipca do września 2018 r. Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie aktywizacji i rozwoju społecznego osób w wieku senioralnym

- polegające na pozyskaniu wiedzy na temat zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia pod tytułem „Jak być zdrowym, dobrze spać to zmartwienie seniora”. Głównym celem realizacji zadania było zorganizowanie warsztatów edukacyjnych w formie prelekcji prowadzonej przez podologa na temat dbania o stopy, a także przeprowadzono warsztaty – pokazy różnych ćwiczeń, odpowiednia gimnastyka dla seniorów. Kolejnym etapem było spotkanie z lekarzem i uświadomienie seniorom znaczenia dobrego snu. W zadaniu uczestniczyło około 80 osób – seniorów mieszkańców Powiatu. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 2 600 zł.
4. Od kwietnia do grudnia 2018 r. Oddział Okręgowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Szczecinie (Koło Terenowe PZERiI w Nowym Warpnie) realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym polegające na rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Powiecie pod tytułem „70 Gwiazd nad Globusem”. Głównym celem realizacji zadania było stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społecznemu i obywatelskiemu osób w wieku senioralnym, integracja seniorów z Powiatu. W ramach projektu odbyły się dwie cykliczne już imprezy pod nazwą „II Powiatowe Spotkanie Wspólnot i Społeczności Lokalnych 2018” i „III Międzypokoleniowy Jarmark Bożonarodzeniowy w Nowym Warpnie”. W zadaniu uczestniczyło około 160 osób podczas jednej imprezy. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 11 000 zł.
 5. W od marca do czerwca 2018 r. Klub Seniora, Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Trzebieży realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie aktywizacji ludzi starszych na rzecz dzieci polegające na integracji pokoleniowej pod nazwą „Wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych – działania na rzecz rozwoju i twórczej działalności osób w wieku senioralnym, promocja wolontariatu międzypokoleniowego”. Głównym celem realizacji zadania była integracja pokoleniowa polegająca na zorganizowaniu imprez integrujących lokalne środowiska oraz rozwijanie i pielęgnowanie dobrych relacji seniorzy – młode pokolenie. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 3 000 zł.
 6. Od lutego do grudnia 2018 r. Polski Związek Niewidomych Koło w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego polegające na prowadzeniu działań na rzecz rozwoju i twórczej działalności oraz aktywizacji i rozwoju społecznego osób w wieku senioralnym pod tytułem „60-tka to nie bariera lecz otwarta furka. Celem działania było m.in. propagowanie aktywnego trybu życia i zachęcanie seniorów do korzystania z różnorodnych form rehabilitacji poprzez sztukę i sport. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu w 2018 r. w wysokości 4 000 zł.
 7. Od sierpnia do września 2018 r. Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod tytułem „Prowadzenie działań na rzecz rozwoju i twórczej działalności oraz aktywizacji i rozwoju społecznego osób w wieku senioralnym”. Głównym celem realizacji zadania było stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społecznemu i obywatelskiemu osób w wieku senioralnym, integracja seniorów z Powiatu. W zadaniu uczestniczyło około 60 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 3 000 zł.
 8. Od kwietnia do lipca 2018 r. Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii „Polickie Amazonki” realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie promocji zdrowia oraz działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pod tytułem „Wsparcie i integracja osób z problemami onkologicznymi”. Głównym celem realizacji

- zadania było prowadzenie wszechstronnej działalności na rzecz profilaktyki nowotworowej oraz pomoc w przywróceniu i poprawie stanu psychicznego osób po przebytej operacji onkologicznej piersi. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 4 000 zł.
9. Od czerwca do lipca 2018 r. Klub Przyjaciół Gminy Kołbaskowo w Przecławiu realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym pod tytułem „Noc Kupały”. Głównym celem zadania było poprawa jakości życia mieszkańców (ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych i dzieci) poprzez aktywizowanie ich i zachęcanie do wspólnego spędzania czasu. Głównym celem realizacji zadania publicznego było krzewienie kultury i polskiej tradycji poprzez współpracę międzypokoleniową seniorów, młodzieży i dorosłych. W wydarzeniu wzięło udział około 150 osób – mieszkańców Powiatu. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 4 750 zł.
 10. Od lipca do września 2018 r. Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pod tytułem „Jak być szczęśliwym seniorem pomimo posiadanej niepełnosprawności”. Głównym celem realizacji zadania było zorganizowanie wyjazdu integracyjnego nad morze dla seniorów – mieszkańców Powiatu, a tym samym stworzenie im możliwości warunków do uczestnictwa w integracji społecznej połączonej z rekreacją, edukacją oraz promowaniem ich aktywności. W zadaniu uczestniczyło około 30 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 6 000 zł.
 11. Od czerwca do grudnia 2018 r. Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii „Polickie Amazonki” realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pod tytułem „Weź życie w swoje ręce”. Głównym celem realizacji zadania było prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć mających na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych. W projekcie uczestniczyło około 20 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 5 000 zł.
 12. Od czerwca do grudnia 2018 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach, pod tytułem „Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Płymie. Warsztaty krawieckie. Warsztaty majsterkowicza. Warsztaty rękodzielnicze – Ochrona tradycji ludowych. Warsztaty florystyczne. Warsztaty kreatywne. Warsztaty gospodarcze. Warsztaty czytelnicze. Warsztaty plastyczne.”. W ramach zadania przeprowadzony został cykl imprez sportowych i kulturalnych. Przyczyniły się one do upowszechniania kultury wśród osób niepełnosprawnych, integracji ze środowiskiem lokalnym, rehabilitacji społecznej i fizycznej osób niepełnosprawnych. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Powiatu w 2018 r w wysokości 15 000 zł.
 13. Od czerwca do grudnia 2018 r. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod nazwą „Integracyjne spotkanie wigilijno-opłatkowe osób z niepełnosprawnością intelektualną”. Zadanie objęło działania z zakresu rehabilitacji

społecznej polegające na podejmowaniu inicjatyw mających na celu pobudzenie aktywności osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym do uczestnictwa w życiu społecznym, poprzez zorganizowanie spotkania wigilijno-opłatkowego. W spotkaniu uczestniczyło 120 osób (ok. 80 osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym, ok. 40 opiekunów). Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Powiatu w 2018 r. w wysokości 3 000 zł.

14. Od czerwca do grudnia 2018 r. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod nazwą Klub „Sasanka” w PSONI Koło w Policach. Zadanie objęło działania z zakresu rehabilitacji społecznej polegające na podejmowaniu inicjatyw mających na celu pobudzenie aktywności osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym do uczestnictwa w życiu społecznym, poprzez prowadzenie Klubu „Sasanka”, w szczególności poprzez organizowanie czasu wolnego w formie zajęć popołudniowych. W zajęciach brało udział ok. 20 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Powiatu w 2018 r. w wysokości 3 000 zł.
15. Od czerwca do grudnia 2018 r. Polski Związek Niewidomych Koło w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod tytułem „Właściwa droga”. Celem działania było m.in. przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych wzrokowo i nie tylko oraz prowadzenie działalności informacyjnej i doradczej dla szerokiego grona osób niepełnosprawnych i osób z ich najbliższego otoczenia. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Powiatu w 2018 r. w wysokości 5 000 zł.
16. Od października do grudnia 2018 r. Stowarzyszenie na Rzecz Harmonii Społecznej w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod tytułem „PASJA I TALENT”. Głównym celem realizacji zadania było prowadzenie działań mających na celu poprawę funkcjonowania w społeczeństwie osób niepełnosprawnych, w tym osób po kryzysach psychicznych z terenu Powiatu Polickiego. W ramach realizacji projektu zorganizowano dla 15 osób niepełnosprawnych wyjścia kulturalne (kino, teatr, filharmonia) i integracyjne. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Powiatu w 2018 r. w wysokości 4 000 zł.
17. Od października do grudnia 2018 r. Klub Przyjaciół Gminy Kołbaskowo w Przecławiu realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym pod tytułem „Spotkanie opłatkowe dla seniorów”. Głównym celem zadania było poprawa jakości życia mieszkańców (ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych i dzieci) poprzez aktywizowanie ich, wspieranie profilaktyki społecznej i zdrowotnej, a także ochronę dziedzictwa kulturowego. Zorganizowano spotkanie opłatkowe dla mieszkańców Powiatu, a w szczególności dla dzieci, dorosłych i przedstawicieli wszystkich kół emerytów i rencistów z tego regionu. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2018 rok w wysokości 3 250 zł.
18. W grudnia 2018 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne

w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod tytułem „Blżej siebie”. W ramach realizacji zadania zakupiono wózek inwalidzki i 4 pary butów ortopedycznych dla niepełnosprawnych dzieci dając im możliwość lepszego funkcjonowania w społeczeństwie, wśród rówieśników. Realizacja zadania przyczyniła się do zwiększenia dostępu do edukacji niepełnosprawnych dzieci oraz rehabilitacji ruchowej i społecznej. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Powiatu w 2018 r w wysokości 10 000 zł.

19. W grudniu 2018 r. Stowarzyszenie na Rzecz Harmonii Społecznej w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie pomocy społecznej pod tytułem „Ośrodek wsparcia – Powiatowy Klub Samopomocy w Policach”. Głównym celem realizacji zadania było prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu Powiatu. Klub Samopomocy oferował swoje wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, środowiskowe dla 20 osób. Zajęcia odbywały się w dni robocze od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00 do 20.00 (4 godziny dziennie). Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe pochodzące z budżetu państwa, otrzymane przez Powiat od Wojewody Zachodniopomorskiego, w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” w wysokości 11 216 zł.

Ponadto w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” Powiat Policki pozyskał środki finansowe w wysokości 38 500 zł z przeznaczeniem na utworzenie Powiatowego Klubu Samopomocy w Policach (wyposażenie i sprzęt).

10. Skoordynowanie działań zmierzających do pełnego i adekwatnego, w stosunku do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

W 2018 r. do PCPR wpłynęły 4 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Zrealizowano 4 wnioski na łączną kwotę 11 517 zł. Wśród złożonych wniosków 1 osoba otrzymała dofinansowanie do zakupu roweru rehabilitacyjnego stacjonarnego, 1 osoba do zakupu roweru trójkołowego o napędzie ręcznym, 1 osoba do zakupu roweru tandem, 1 osoba do zakupu atlasu rehabilitacyjno-siłowego. W 2018 r. zrealizowano wszystkie złożone wnioski w powyższym zakresie.

W 2018 roku złożono 197 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, na łączną kwotę 341 468 zł. Zrealizowano 187 wniosków na łączną kwotę 194 867 zł. Nie zrealizowano ze względów formalnych 10 wniosków (rezygnacja wnioskodawcy, przekroczony dochód, śmierć wnioskodawcy). Największą część złożonych wniosków stanowiły wnioski o dofinansowanie do zakupu pieluchomajtek i cewników (89 wniosków) oraz aparatów słuchowych (58 wniosków). Następnie wnioskowano o dofinansowanie do zakupu protez kończyn (18 wniosków), wózków inwalidzkich (9 wniosków), obuwia ortopedycznego (4 wnioski), ortez (4 wnioski), szkieł okularowych, materacy przeciwoślizgowych oraz innych przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (15 wniosków).

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach dofinansowało zakup przedmiotów ortopedycznych, sprzętu rehabilitacyjnego, m.in. wózka inwalidzkiego, obuwia ortopedycznego, krzeselka schodowego. Całkowity koszt dofinansowania to 17 000 zł.

11. Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego

W 2018 r. PCPR i OPS w Policach prowadziły wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. Udostępniano osobom niepełnosprawnym na ich wniosek sprzęt, który znajdował się na stanie wypożyczalni m.in. chodziki, wózki inwalidzkie, balkoniki oraz kule łokciowe.

12. Propagowanie turnusów rehabilitacyjnych wśród osób niepełnosprawnych żyjących w izolacji społecznej.

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników. Jego celem jest głównie rehabilitacja społeczna.

W 2018 r. zadanie to finansowane było ze środków PFRON oraz ze środków budżetu Powiatu.

O dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 151 osób niepełnosprawnych oraz 62 opiekunów tych osób. Przyznano dofinansowanie dla 43 osób niepełnosprawnych i 18 opiekunów tych osób. Z otrzymanego dofinansowania zrezygnowały 3 osoby niepełnosprawne i 1 opiekun. Wypłacono dofinansowanie dla 40 osób niepełnosprawnych i 17 opiekunów, w łącznej kwocie 66 286 zł.

W 2018 r. o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych finansowanych ze środków budżetu Powiatu mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne, które uczestniczyły w postępowaniu o przyznanie dofinansowania uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ze środków PFRON, a którego nie otrzymały ze względu na brak środków finansowych przeznaczonych na przedmiotowe zadanie. W ramach tego zadania wpłynęło 46 wniosków, w tym 10 osób ubiegało się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie z opiekunem. Przyznano dofinansowanie dla 46 osób niepełnosprawnych i 10 opiekunów tych osób. Z przyznanego dofinansowania zrezygnowały 2 osoby niepełnosprawne. Wypłacono dofinansowanie dla 44 osób niepełnosprawnych i 10 opiekunów, w łącznej kwocie 61 529 zł.

13. Objęcie terapią zajęciową wszystkie kwalifikujące się do tej formy rehabilitacji osoby niepełnosprawne.

PCPR pełnił zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nadzór nad bieżącą działalnością WTZ prowadzonego przez PSONI. W 2018 r. udzielono ww. stowarzyszeniu dofinansowania na bieżącą działalność WTZ w łącznej wysokości 737 600 zł, z czego kwota 663 840 zł pochodziła ze środków PFRON, 73 760 zł to środki pochodzące z budżetu Powiatu na 2018 r.

W 2018 r. WTZ prowadził działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i ruchowej dla 40 osób o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Działania te oparto na indywidualnych programach rehabilitacji, które Rada Programowa WTZ opracowała dla każdego uczestnika warsztatu. Realizacja działań rehabilitacyjnych odbywała się przy zastosowaniu odpowiednich rodzajów, metod i technik terapii zajęciowej w formie grupowej i indywidualnej, z wykorzystaniem elementów ergoterapii (prace kulinarne, porządkowe, stolarstwo, ogrodnictwo, ceramika, rękodzieło, poligrafia, krawiectwo, praca z komputerem), socjoterapii (trening umiejętności społecznych, ludoterapia, rekreacja), arteterapii (muzykoterapia, biblioterapia, filmoterapia, sztuka użytkowa, wyrób biżuterii, gobelinarstwo, zdobnictwo, dekoratorstwo) oraz rehabilitacji ruchowej i psychologicznej. Proces rehabilitacyjny realizowany był przez 8 instruktorów terapii zajęciowej, rehabilitanta ruchowego oraz psychologa, przy współpracy z kierownikiem WTZ. Zajęcia terapeutyczne odbywały się 5 razy w tygodniu, po 7 godzin dziennie.

Rehabilitacja społeczna realizowana była w sferach:

- zdolności do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego w zakresie: przygotowania i samoobsługi przy posiłkach, ubierania się, załatwiania spraw codziennych: robienie prostych zakupów, planowanie wydatków, organizacji czasu wolnego; technik szkolnych: pisanie, czytanie, liczenie; potrzeb fizjologicznych: samoobsługi w zaspokajaniu głodu i pragnienia, potrzeb seksualnych, higieny osobistej;
- umiejętności interpersonalnych obejmujących: komunikację i umiejętność porozumiewania się: słownik bierny, czynny, używania form grzecznościowych, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych.

W związku z powyższym w WTZ realizowane były:

- trening zaradności osobistej, który obejmował dbałość o higienę osobistą, estetykę wyglądu, samodzielność w przygotowywaniu i spożywaniu posiłków, umiejętność dokonywania wyborów;
- treningi: nawiązywania relacji, prowadzenia rozmowy i podtrzymywania kontaktów, aktywnego słuchania, asertywności, rozwiązywania konfliktów, dotarcia do WTZ;
- trening ekonomiczny polegający na nauce rozpoznawania nominałów, planowaniu wydatków, dokonywaniu opłat, celowości dokonywania zakupów;
- trening zaradności w zakresie pełnienia ról społecznych, w szczególności stawianie uczestników WTZ w roli dawcy, wnoszącego swój wkład w życie społeczne poprzez udzielanie pomocy osobom potrzebującym. W ramach tego treningu uczestnicy podjęli w okresie jesienno-zimowym prace wolontariackie polegające na pomocy w pracach przydomowych osobom starszym, podopiecznym OPS.

Rehabilitacja zawodowa prowadzona była przez terapeutów w 8 pracowniach:

- 1) gospodarstwa domowego,
- 2) rehabilitacyjno-dydaktycznej,
- 3) papierniczo-poligraficzno-komputerowej,
- 4) stolarskiej,
- 5) rękodziela
- 6) ceramiki,
- 7) szkła dekoracyjnego,
- 8) ogrodniczo-porządkowej.

W pracowniach trenowane były umiejętności zawodowe (doskonalenie umiejętności rozumienia instrukcji obrazkowej, pisemnej i słownej, dbałość o powierzone materiały i miejsce pracy, stopień zrozumienia wykonywanych zadań), a także umiejętności niezbędne do podjęcia zatrudnienia w zakresie m.in.:

- sprawności psychofizycznej: doskonalenie analizy i syntezy wzrokowej oraz słuchowej, sprawności manualnej, precyzji ruchów, koordynacja wzrokowo-słuchowej, pamięci i uwagi,
- dojrzałości społecznej: utrwalanie znajomości regulaminu WTZ i obowiązku jego przestrzegania, kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, zwalczanie zachowań społecznie niedostosowanych, kształtowanie umiejętności panowania nad emocjami, stosowanie się do nakazów i zakazów, zachowania się w miejscach publicznych,
- istnienia w społeczności grupowej: utrzymanie odpowiednich relacji z innymi uczestnikami, integracja z grupą, poczucie bezpieczeństwa i otwartość wobec grupy,
- kompetencji pracy: podporządkowaniu się poleceniom przełożonego, punktualności, samokontroli, jakości wykonywanej pracy.

W ramach rehabilitacji zawodowej zostały podjęte również dodatkowe działania mające na celu aktywizację zawodową uczestników WTZ. 9 osób uczestniczyło w szkoleniach ukierunkowanych na aktywizację zawodową, 12 uczestników zarejestrowało się w PUP, jako osoby poszukujące pracy.

Rehabilitacja ruchowa była prowadzona w oparciu o indywidualne programy opracowane dla każdego uczestnika WTZ. Zajęcia prowadzone były indywidualnie (dla osób mniej sprawnych) i grupowo (dla osób bardziej sprawnych). Ogólnym celem rehabilitacji była poprawa sprawności fizycznej i psychicznej. Dla osiągnięcia celu rehabilitacja nastawiona była głównie na: poprawę wydolności fizycznej i adaptacji organizmu do wysiłku, wzmocnienie lub utrzymanie siły i elastyczności poszczególnych partii mięśniowych, poprawę ruchomości stawów, likwidację przykurczów, poprawę koordynacji wzrokowo-ruchowej, redukcję ogólnej masy ciała, naukę chodu, poprawę samopoczucia, poprawę koncentracji w trakcie wykonywania ćwiczeń, lepszym wykorzystaniu istniejących możliwości ruchowych w praktycznych czynnościach życia codziennego. Realizacja celów odbywała się poprzez:

- gry: piłka nożna, tenis, bilard, badminton;
- zajęcia sportowo-rekreacyjne: wycieczki piesze, kajaki, nordic walking;
- uczestnictwo w zawodach sportowych: pływackich, piłkarskich, lekkoatletycznych, tenisa stołowego;
- ćwiczenia: ogólnorozwojowe, czynne wolne, czynne z obciążeniem, czynne z oporem, synergistyczne, redresyjne, w odciążeniu, oddechowe, równoważne, manualne, czynne bierne, naukę chodu;
- treningi: marszowo-biegowe, marszowe, biegowe, siłowe;
- ćwiczenia na przyrządach: bieżnia, orbitrek, stepper, ergometr wioślarski, rower stacjonarny, atlas.

Działalność WTZ jest działalnością o charakterze niezarobkowym, stąd też dochody ze sprzedaży prac i produktów wykonanych przez uczestników były wykorzystywane na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników. W 2018 roku WTZ zebrał w ramach zbiórki publicznej środki w kwocie 6 426,00 zł. Środki te plus pozostałe z 2017 r. w wysokości 2 577,43 zł zostały wykorzystane w kwocie 3 215,04 zł na organizację i udział uczestników WTZ m.in.: wyjazd integracyjny uczestników WTZ do Wolina, udział w zawodach wędkarskich w Dźwirzynie i przeglądzie teatralnym w Gryficach, organizację imprez okolicznościowych oraz udział w życiu społecznym i kulturalnym.

WTZ przedkładało PCPR kwartalne rozliczenia ze swojej działalności (dotyczące finansowania ze środków PFRON) oraz półroczne rozliczenia (dotyczące finansowania ze środków pochodzących z budżetu Powiatu i innych). W dniach 18-20 grudnia 2018 r. PCPR przeprowadziło kontrolę działalności WTZ za 2017 r.

14. Objęcie rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy.

W 2018 r. ŚDS typu B dla osób upośledzonych umysłowo, prowadzony w Policach przez PSONI, świadczył kompleksową rehabilitację społeczną dla 33 osób niepełnosprawnych. Głównym celem tego zadania było przygotowanie osób niepełnosprawnych do efektywnego uczestnictwa w życiu społecznym, zapewnienie autonomii na miarę możliwości osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Działania były realizowane poprzez grupowe i indywidualne formy pracy zawierającej elementy wsparcia takie jak terapię zajęciową, trening funkcjonowania w życiu codziennym oraz dodatkowe działania podejmowane bezpośrednio w placówce jak i poza nią.

Prowadzone zajęcia terapeutyczne były indywidualnie dostosowane do stanu zdrowia i możliwości osób uczestniczących. Dzięki prowadzonej terapii zajęciowej podopieczni mieli możliwość rozwijać swoje zainteresowania, doskonalić zdolności manualne, umiejętności planowania i przewidywania. Poprzez swoje prace wyrażali ekspresję na świat, która pozwalała ich poznać i zrozumieć. Efektem terapii był wzrost sprawności motorycznej, wyobraźni twórczej, a także umiejętność pracy w grupie.

Trening funkcjonowania w życiu codziennym stanowił istotny aspekt odpowiedniego przygotowania uczestników do życia w środowisku społecznym. Taka forma pozwoliła na rozwijanie u uczestników umiejętności niezbędnych w codziennym i samodzielnym życiu takich jak komunikacja, planowanie, dokonywanie wyborów oraz decydowanie o swoich sprawach. Trening umiejętności społecznych pozwolił na usprawnienie uczestników w obszarach psychospołecznych, kształtowane były potrzeby samorealizacji i odczuwania sensu życia. Rezultatem podejmowanych działań był wzrost poczucia wartości i zaradności życiowej osób niepełnosprawnych, podniesienie umiejętności komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz ukształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego. Łączny koszt zadania to 635 652,12 zł, z czego 634 532,12 zł to środki przekazane przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie, natomiast 1 120,00 zł to kwota pozyskana z PUP.

15. Prowadzenie szerokiej rehabilitacji społecznej opartej o sport, rekreację i kulturę.

Zadanie to realizowane było przez organizacje, SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie. Powiatowy kalendarz imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych w 2018 r. adresowanych do osób niepełnosprawnych, stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie organizowały wiele imprez, uwzględniając rehabilitację opartą na sporcie, rekreacji i kulturze. Ośrodki brały także czynny udział w warsztatach edukacyjnych, rajdach i wycieczkach. Wśród podjętych przedsięwzięć wyróżnić należy:

- a) wycieczkę do stadniny koni „Galoper”,
- b) wycieczkę do Międzyzdrojów,
- c) wycieczkę do Przelewic,
- d) imprezę rekreacyjno-sportową pn. „Leśne podchody pełne przygody”,
- e) Integracyjny Koncert Kolęd „Zaśpiewajmy Jezusowi”,
- f) Wojewódzki Przegląd Form Wokalno-Instrumentalnych pn. „Piosenka jest dobra na wszystko”,
- g) Wiosenny Rajd Pieszy,
- h) VIII Wiosenny Turniej Koszykówki,
- i) XIV Wojewódzki Przegląd Form Tanecznych „Magia Tańca”,
- j) Konkurs Recytatorski „Wierszomania”.

Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych zrealizowały następujące przedsięwzięcia w omawianym zakresie:

- 1) Polski Związek Niewidomych Koło w Policach zorganizował:
 - a) wycieczkę pn. „Police - Wrocław i Okolice”; realizacja niniejszego zadania przyniosła zakładane rezultaty, tj.: wpłynęła na rozwój potrzeb kulturalnych oraz kształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w dostępnych formach sportowo-rekreacyjnych, a także pozwoliła na opanowanie podstawowych umiejętności asystowania osobom niewidomym oraz udoskonalenie umiejętności w zakresie orientacji przestrzennej, wycieczka była skierowana do dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów, osób starszych i niepełnosprawnych; łącznie wzięło w nim udział 30 osób; całkowity koszt realizacji zadania to 17 184,69 zł, z czego 5 000 zł to dofinansowanie pochodzące z Gminy Police,
 - b) wycieczkę turystyczno-krajoznawczą pn. „Flora na Zamku Książ i podwodne życie Afryki we Wrocławiu”; realizacja niniejszego zadania przyniosła zakładane rezultaty, tj. poprawę kondycji psychofizycznej, wzrost aktywności społecznej uczestników, a także wpłynęła na rozwój potrzeb kulturalnych oraz kształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w dostępnych formach sportowo-rekreacyjnych; wycieczka była skierowana do dzieci i młodzieży pełnosprawnej

i niepełnosprawnej, osób starszych i niepełnosprawnych; łącznie wzięło w niej udział 40 osób; całkowity koszt realizacji zadania to 14 390 zł, z czego 4 000 zł to dofinansowanie z Powiatu,

- c) „Marsz ku zdrowiu z historią w tle”; realizacja niniejszego zadania umożliwiła wzmocnienie kondycji fizycznej uczestników, przeszkolenie pełnoprawnych uczestników marszu w zakresie asystowania osobom niewidomym i słabo widzącym, a także wpłynęła na rozwój potrzeb kulturalnych; łącznie w marszu wzięło udział 130 osób; całkowity koszt realizacji zadania to 10 745,70 zł, z czego 3 200 zł to dofinansowanie z Powiatu;
- 2) członkowie Oddziału Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach uczestniczyli w różnych formach aktywności ruchowej połączonej z poznawaniem m.in. tradycji i zabytków kultury oraz przyrody; działania te miały głównie na celu propagowanie zdrowego trybu życia oraz kształtowanie dbałości o własny rozwój fizyczny i społeczny; wśród zrealizowanych inicjatyw wyróżnić należy:
- a) organizację Dnia Seniora oraz Dnia Inwalidy,
 - b) organizację jednodniowych wycieczek do Międzyzdrojów, Rewala, Międzywodzia, Pobierowa, Dziwnowa i Niechorza,
 - c) organizację wyjazdu do ogrodu dendrologicznego w Glinnej,
 - d) organizację wycieczki integracyjnej do Unieścia,
 - e) organizację integracyjnego spotkania pn. „Święto ziół”,
 - f) organizację II Spotkania Piosenki Kresowej i Patriotycznej.

Realizacja powyższych zadań przyniosła zakładane rezultaty, tj.: wzrost aktywizacji i integracji seniorów, poprawę kondycji psychofizycznej osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzrost poczucia własnej wartości.

- 3) uczestnicy WTZ brali czynny udział w wielu imprezach o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym, spośród których możemy wyróżnić:
- a) Olimpiadę Lekkoatletyczną w Berlinie,
 - b) Zawody Sławkowe o Mistrzostwo Województwa Zachodniopomorskiego w Kołobrzegu,
 - c) VIII Turniej Piłki Nożnej,
 - d) XV Integracyjny Rajd Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie po „Puszczy Wkrzańskiej”,
 - e) Ogólnopolskie Integracyjne Warsztaty Artystyczne pn.: „Patrzę dalej - Za horyzont” w Łazach,
 - f) Przegląd Teatrów Niepełnosprawnego Aktora „Festiwal Słońca” w Gryficach,
 - g) wyjazd rekreacyjno-turystyczny do Wolina.

Spotkania miały na celu promowanie aktywnego trybu życia osób niepełnosprawnych intelektualnie, pozwoliły uczestnikom na wszechstronną integrację, nawiązanie nowych kontaktów oraz rozwijanie zainteresowań.

Ponadto, w 2018 r., na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, organizacje zrealizowały 9 projektów na rzecz osób niepełnosprawnych uwzględniających rehabilitację opartą na sporcie, rekreacji i kulturze, które szczegółowo zostały przedstawione w rozdziale II Cel operacyjny: Zapewnienie dostępu do wczesnej diagnozy i wszechstronnej rehabilitacji umożliwiającej pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, pkt 9 Inicjowanie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi m.in. na rzecz osób niepełnosprawnych, działań w zakresie promocji i ochrony zdrowia na terenie Powiatu.

III. Cel operacyjny: Wsparcie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym

1. Wspieranie niezależnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną w formie mieszkania treningowego.

W 2018 r. PSONI, w ramach wspierania niezależnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadziło mieszkanie treningowe. Mieszkanie przeznaczone było dla pełnoletnich osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym. Głównym celem funkcjonowania mieszkania treningowego było usamodzielnianie życiowe osób niepełnosprawnych intelektualnie, polegające na uczeniu, wspieraniu, rozwijaniu i usprawnianiu czynności, umiejętności i zachowań niezbędnych w samodzielnym funkcjonowaniu. Trening realizowany w mieszkaniu chronionym pozwalał na przygotowanie mieszkańców do uczestnictwa w życiu społecznym oraz zdobycie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego takich jak: przygotowywanie posiłków, robienie zakupów, gospodarowanie środkami finansowymi, utrzymanie porządku czy planowanie spędzania czasu wolnego.

W ramach działalności mieszkania treningowego niepełnosprawni członkowie PSONI, wspierani przez opiekunów, mieszkali w ww. mieszkaniu w systemie rotacyjnym, w okresach miesięcznych, od poniedziałku do piątku. Trening mieszkaniowy odbywał się według zaplanowanego harmonogramu, przy czym każdy z beneficjentów uczestniczył w miesięcznym treningu mieszkaniowym maksymalnie trzy razy w roku, co miało na celu utrwalenie uprzednio nabytych przez niego umiejętności. Uwzględniając warunki lokalowe równocześnie z treningu mogły korzystać 4 osoby. W 2018 r. dzięki prowadzeniu treningu mieszkaniowego, 29 osób z niepełnosprawnością intelektualną odniosło bezpośrednie korzyści poprzez nabycie nowych bądź udoskonalenie posiadanych już umiejętności. Efekty uzyskane dzięki takiej formie wsparcia pozwoliły tym osobom rozwinąć lub zdobyć umiejętność w zakresie:

- 1) dbałości o czystość pomieszczeń i urządzeń,
- 2) obsługi sprzętu gospodarstwa domowego,
- 3) gospodarowania zasobami finansowymi,
- 4) niezależności życiowej,
- 5) higieny osobistej,
- 6) korzystania z instytucji publicznych (poczta, bank itp.),
- 7) gospodarowania czasem wolnym,
- 8) współżycia w grupie.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2018 r. wyniósł 145 824,90 zł, z czego 119 207,59 zł to środki finansowe pochodzące z PFRON, 15 776,44 zł - środki finansowe pochodzące z PUP, a 10 840,87 zł to wkład własny PSONI.

W 2018 r. PSONI prowadziło Mieszkania Chronione Wspierane, których głównym celem było stworzenie osobom z niepełnosprawnością intelektualną warunków do samodzielnego życia, pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym życiu i służących realizacji kontaktów społecznych - na poziomie dostosowanym do możliwości psychofizycznych danej osoby. Każdy z mieszkańców miał określoną indywidualną formę wsparcia, która weryfikowana była i oceniana raz na kwartał. Opiekunowie wspierali mieszkańców w codziennych domowych czynnościach, utrzymaniu i gospodarowaniu lokalem, oraz planowaniu wydatków. Służyli im radą i pomocą, gdy zaszła taka potrzeba. W ramach treningów mieszkaniowych mieszkańcy mogli wykształcić umiejętności niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie tj. znajomość topografii miejsca zamieszkania, samodzielne podejmowanie decyzji, właściwe wykorzystanie czasu wolnego. W 2018 r. z takiej formy wsparcia skorzystało 10 osób. Całkowity koszt realizacji zadania

w 2018 r. wyniósł 300 741,62 zł, w tym działalność nieodpłatna 271 509,52 zł, z czego 95 297,80 zł to środki finansowe pochodzące z Gminy Police, 103 278,20 zł - środki finansowe z wpłat uczestników do OPS Police, 72 933,52 - środki finansowe pochodzące z PUP, działalność odpłatna 29 232,10 zł.

2. Prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu.

Usługi opiekuńcze są formą pomocy, której celem jest zaspokojenie codziennych, podstawowych potrzeb osoby, która nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować w swoim miejscu zamieszkania ze względu na wiek, chorobę lub inną przyczynę i umożliwiają jej pozostanie w środowisku domowym. Przez cały 2018 r. OPS prowadziły usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych. Wsparcie świadczone było przez opiekunki domowe w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. Prowadzone usługi opiekuńcze polegały na:

- 1) zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych podopiecznego, w szczególności poprzez: robienie zakupów, utrzymanie czystości w pomieszczeniu osoby wymagającej opieki, palenie w piecu oraz załatwianie spraw urzędowych,
- 2) pielęgnacji zaleconej przez lekarza, zamawianiu wizyt lekarskich, realizacji recept lekarskich oraz utrzymywania kontaktu z lekarzem i pielęgniarką środowiskową,
- 3) pomocy w podtrzymywaniu psychofizycznej kondycji osoby, w tym podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań, organizowanie spacerów oraz dostarczanie literatury i prasy.

Taką formą pomocy OPS w Policach objął 97 osób, w tym 11 osób zostało objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wśród 197 osób na rzecz których świadczone były usługi opiekuńcze 111 osób posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 2 051 611,14 zł, z czego koszt realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych wyniósł 114 962,03 zł.

OPS w Nowym Warpnie udzielił wsparcia w tym zakresie dla 6 osób niepełnosprawnych. Koszt realizacji zadania wyniósł 3 721 zł.

OPS w Dobrej świadczył usługi opiekuńcze dla 17 osób niepełnosprawnych. Koszt realizacji zadania wyniósł 12 856 zł.

OPS w Kołbaskowie świadczył usługi opiekuńcze dla 35 osób. Koszt realizacji zadania wyniósł 86 878 zł.

Prowadzone usługi opiekuńcze pozwoliły na wyrównanie szans prawidłowego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w środowisku oraz na aktywniejsze jej życie w społeczności lokalnej.

3. Prowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

PCPR wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych nieodpłatnie świadczył usługi AOON. Wsparcie skierowane było do osób ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności do 16 roku życia.

Przez usługi asystenckie rozumie się świadczenie osobistej pomocy przez AOON w wykonywaniu czynności, których nie jest ona w stanie wykonać samodzielnie. Głównym celem tych usług jest umożliwienie niezależnego, samodzielnego i aktywnego funkcjonowania osobom o największym stopniu niepełnosprawności w życiu społecznym i zawodowym. Asystent pełniąc swoje obowiązki powinien umożliwić funkcjonowanie osobie niepełnosprawnej sprawując lub pomagając wykonać takie czynności, jakie ta osoba wykonywałaby będąc osobą sprawną zastępując mu jej dysfunkcje.

W ramach tej działalności zostały podpisane 24 umowy z osobami niepełnosprawnymi. Czterech AOON, pomagało osobom niepełnosprawnym przede wszystkim w czynnościach dnia codziennego, które obejmowały:

- 1) pomoc w transporcie środkami komunikacji, w tym w dotarciu z miejsca zamieszkania do szkoły, placówek ochrony zdrowia, instytucji publicznych i kulturalnych oraz na zajęcia rehabilitacyjne; pomoc ta była świadczona również w zakresie powrotu z ww. miejsc do miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej;
- 2) pomoc w toalecie, ubraniu, przyrządzeniu i podaniu posiłków;
- 3) pomoc w czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego;
- 4) transport (przenoszenie) osoby niepełnosprawnej z miejsca na miejsce docelowe np. z łóżka na wózek, znoszenie ze schodów czy wnoszenie do samochodu;
- 5) pomoc w utrzymywaniu kontaktów z rówieśnikami;
- 6) pomoc podczas wizyty u lekarza, na spacerze czy w urzędzie.

Ponadto AOON wspierał osobę niepełnosprawną, był jej przewodnikiem i współpartnerem. Korzystanie z usług asystenckich to dla osób niepełnosprawnych niejednokrotnie jedyna okazja uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym, a także możliwość załatwienia najbardziej podstawowych spraw. Koszt zadania wyniósł 185 590 zł.

4. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz rodzinnego.

W 2018 r. w Dziale Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR świadczone było poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne skierowane było do osób, które chciały uzyskać informacje lub szczegółowe porady dotyczące praw i uprawnień osób niepełnosprawnych lub członków ich rodzin. Adresatami poradnictwa rodzinnego były osoby, które oczekiwały wsparcia wobec problemów wychowawczych, problemów w rodzinie czy małżeństwie, których podłoże związane było z występowaniem niepełnosprawności. Natomiast z poradnictwa psychologicznego mogły skorzystać osoby, które potrzebowały wsparcia wobec występujących zmian rozwojowych lub wydarzeń życiowych, z którymi nie mogły poradzić sobie same. Problematyka udzielanego poradnictwa dotyczyła m.in.

- 1) organizowania i prowadzenia opieki nad osobą niepełnosprawną;
- 2) pomocy w zakresie przezwyciężania trudności wychowawczych oraz przeciwdziałania ich pojawianiu się w rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności;
- 3) wspomagania wychowawczej funkcji rodziny;
- 4) budowania więzi małżeńskiej i rodzinnej;
- 5) przeciwdziałania konfliktom w rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności;
- 6) trudności w relacji z rodziną, pracy nad pozytywną komunikacją;
- 7) trudności emocjonalnych;
- 8) depresji;
- 9) trudności w zaakceptowaniu niepełnosprawności.

W całym okresie sprawozdawczym w ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono pomocy 51 osobom niepełnosprawnym. 17 osobom niepełnosprawnym udzielono długoterminowej pomocy w okresie do 3 miesięcy, w postaci asystowania w sytuacji kryzysowej przez aspirantów pracy socjalnej.

5. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

W 2018 r. PCPR realizował pilotażowy programu pn. „Aktywny samorząd”, finansowany ze środków PFRON, którego celem głównym było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program w 2018 r. obejmował następujące formy wsparcia:

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:
 - 1) obszar A – likwidacja bariery transportowej
 - a) zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - b) zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B;
 - 2) obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - a) zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - b) zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania;
 - 3) obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a) zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie inwalidzkim,
 - b) zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - c) zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny;
 - 4) obszar D – dofinansowanie lub refundacja kosztów opieki nad osobą zależną (opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem).
2. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2018 r. złożono 39 wniosków o dofinansowanie zadań w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Zrealizowano 38 wniosków na łączną kwotę 121 856,76 zł. W ramach programu udzielono dofinansowania do:

- a) zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (Moduł I, Obszar A, Zadanie 1) – 2 wnioski,
 - b) uzyskania prawa jazdy kategorii B (Moduł I, Obszar A, Zadanie 2) – 1 wniosek,
 - c) zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (Moduł I, Obszar B, Zadanie 1) – 5 wniosków,
 - d) szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (Moduł I, Obszar B, Zadanie 2) – 1 wniosek,
 - e) utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Moduł I, Obszar C, Zadanie 2) – 3 wnioski,
 - f) zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Moduł I, Obszar C, Zadanie 3) – 1 wniosek,
 - g) uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym (Moduł II) – 25 wniosków.
- Spośród złożonych wniosków 1 nie został zrealizowany z powodów formalnych.

6. Prowadzenie wczesnej likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

W 2018 r. do PCPR wpłynęły 24 wnioski o dofinansowanie likwidacji barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, na łączną kwotę 190 720 zł. Zrealizowano 20 wniosków na łączną kwotę 128 464 zł. 3 osoby zrezygnowały z ubiegania się o dofinansowanie, 1 osoba zmarła. Wyżej wymienione środki przeznaczono na likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w wysokości 82 007 zł, na likwidację barier w komunikowaniu się w wysokości 4 039 zł i likwidację barier technicznych w wysokości 42 418 zł.

Zgodnie z przyjętymi procedurami postępowania w sprawie dofinansowania ze środków PFRON likwidacji barier związanych z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w Powiecie wnioski opiniowała specjalnie do tego powołana komisja. Spośród wszystkich zrealizowanych w 2018 r. wniosków 11 – dotyczyło dofinansowania likwidacji barier technicznych (zakup podnośników transportowych, podnośników ściennych, łóżek rehabilitacyjnych, robotów do odkurzania), 6 – likwidacji barier architektonicznych (dostosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, zakup krzeselka przyschodowego) i 3 – likwidacji barier w komunikowaniu się (zakup urządzenia wspomagającego odbiór dźwięku z telewizora, lupy elektronicznej, oprogramowania „Mówik” wraz z tabletem).

Największą liczbę wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w 2018 roku złożyli mieszkańcy Gminy Police (14 osób), mieszkańcy Gminy Dobra (4 osoby), następnie mieszkańcy Gminy Kołbaskowo (1 osoba) i mieszkańcy Gminy Nowe Warpno (1 osoba).

7. Wprowadzenie specjalistycznego transportu dla osób niepełnosprawnych ze znaczną niepełnosprawnością ruchową.

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych PCPR w 2018 r. świadczyło nieregularne odpłatne usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Powiatu. Do korzystania z usług transportowych uprawnione były osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, które ze względu na rodzaj niepełnosprawności nie były w stanie korzystać z przewozów wykonywanych pojazdami komunikacji miejskiej:

- poruszające się na wózku inwalidzkim;
- poruszające się o kulach lub przy pomocy balkonika.

Podjęta inicjatywa miała na celu ułatwić osobom z dysfunkcją narządu ruchu na dotarcie np. do lekarza, urzędu, na rehabilitację w dogodnym dla nich terminie. Usługi transportowe świadczone były nieregularnie, według potrzeb i na podstawie składanych zamówień. W 2018 r. PCPR zrealizowało 416 przejazdów. Łącznie przejechano 18 540 km.

W 2018 r. w związku z przystąpieniem Powiatu do „Programu wyrównywania różnic między regionami III” zrealizowano jeden projekt dotyczący „Likwidacji barier transportowych poprzez zakup mikrobusu do przewozu wychowanków SOSW im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie” (dotacja z PFRON w wysokości 65 682 zł, wkład własny 43 788 zł). Realizacja projektu, miała szczególne znaczenie dla wychowanków SOSW w Tanowie, ponieważ pozwoliła na likwidację barier transportowych, umożliwiając codzienny dojazd do placówki wychowankom i udział w indywidualnej rehabilitacji fizycznej, społecznej i zawodowej.

8. Promowanie przykładów dobrej praktyki w likwidacji wszelkich barier poprzez przyznawanie certyfikatów obiektów przyjaznych osobom niepełnosprawnym.

Celem przyznawania certyfikatów jest wyróżnienie i uhonorowanie działań podejmowanych i zrealizowanych przez osoby fizyczne i prawne oraz jednostki nie posiadające osobowości prawnej na rzecz dostępności obiektów dla osób niepełnosprawnych, a także promowanie przykładów dobrej praktyki w likwidacji wszelkich barier w miejscach użyteczności publicznej, instytucjach publicznych oraz obiektach prywatnych. W 2018 r. do PCPR nie wpłynął żaden wniosek w tym zakresie.

9. Opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu w Policach pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Uchwały opiniujące projekty uchwał Rady Powiatu w Policach podjęte w 2018 r. przez Powiatową Radę to:

- 1) uchwała Nr XVIII/35/2018 Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2018 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;
- 2) uchwała Nr XX/44/2018 Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2018 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;
- 3) uchwała Nr XXI/45/2018 Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2018 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;
- 4) uchwała Nr XXIII/47/2018 Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2018 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania.

Realizacja zadań nieplanowanych

Regionalne Centrum Wsparcia Osób Niesamodzielných

W 2018 r. w ramach podpisanej umowy z dnia 10 listopada 2017 r. pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim reprezentowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, a Powiatem prowadzona była inwestycja w zakresie utworzenia Regionalnego Centrum Wsparcia Osób Niesamodzielných w Policach. Głównym celem powstania Regionalnego Centrum Wsparcia Osób Niesamodzielných w Policach jest utworzenie miejsca opieki i wsparcia dla osób niesamodzielných (starszych lub niepełnosprawnych). Centrum powstanie w Policach i będzie składało się z Dziennego Domu Pomocy wraz z hostelem oraz

tw. Domu Wspieranego, które będą świadczyć usługi opiekuńcze i wspierające aktywność osoby niesamodzielnej.

IV. Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do edukacji.

1. Objęcie opieką przedszkolną dzieci niepełnosprawnych.

W 2018 r. przedszkole specjalne, wchodzące w skład SOSW w Tanowie, oferowało kształcenie dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym w wieku od 3 do 9 lat. Przyjęcia do przedszkola odbywały się przez cały rok, w miarę posiadanych wolnych miejsc. W 2018 r. w SOSW w Tanowie funkcjonowała jedna grupy przedszkolna, do której uczęszczało w drugim semestrze roku szkolnego 2017/2018 - 6 dzieci, w pierwszym semestrze roku szkolnego 2018/2019 - 5 dzieci.

Przedszkolaki brały udział w indywidualnych lub grupowych zajęciach specjalistycznych, w tym w zajęciach rewalidacyjnych, usprawniających ruchowo, przygotowujących do samodzielności oraz w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych. Przedszkole udzielało także pomocy rodzicom (prawnym opiekunom) w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu rozwoju dzieci, a także prowadziło działania edukacyjne i profilaktyczno-wychowawcze w środowisku lokalnym. Ponadto przedszkole zapewniało opiekę i pomoc psychologiczną oraz pedagogiczną wszystkim dzieciom, a w szczególności tym, którym z powodu różnych uwarunkowań rodzinnych lub losowych potrzebne były szczególne formy opieki.

2. Stosowanie nauczania indywidualnego tylko w przypadku zaistnienia choroby osoby niepełnosprawnej i na czas określony.

W 2018 r. z indywidualnego toku nauczania, ze względu na stan zdrowia korzystało 3 uczniów z ZS, w SOSW dla DNR – 3 uczniów.

3. Orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Poradnia wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego dzieci i młodzieży oraz opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju. W 2018 r. Zespół Orzekający Poradni wydał łącznie 131 orzeczeń, w tym 126 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i 5 orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego.

4. Współpraca pomiędzy szkołami masowymi i szkołami specjalnymi w organizacji wspólnych imprez kulturalnych oraz zawodów sportowych.

Uczniowie szkół specjalnych byli systematycznie zapraszani przez uczniów ZS do udziału w projektach i działaniach o charakterze kulturalnym, integracyjnym (np. otwarte dni szkoły), sportowym (np. integracyjne zawody sportowe). Wspólne działania miały na celu głównie integrację uczniów sprawnych z niepełnosprawnymi.

Wychowankowie SOSW dla DNR brali udział w licznych imprezach i zawodach sportowych m.in w:

- 1) Integracyjnym Turnieju w Darta;
- 2) Mistrzostwach Województwa Zachodniopomorskiego „Sprawni Razem” w Biegach Przełajowych;
- 3) Biegach Przełajowych - Jasne Błonia 2018;
- 4) Gminno-Powiatowym Drużynowym Turnieju Tenisa Stołowego;

5) Turnieju Pilki Koszykowej o „Puchar Wiosny”;

6) VI Biegu Mikołajkowym.

W dniach 14-17 maja 2018 r. wychowankowie SOSW w Tanowie uczestniczyli w spotkaniu integracyjnym z uczniami z MartinSchule w Greifswaldzie oraz Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Wielgowie. Podczas spotkania wzięli udział w warsztatach teatralnych, kreatywności plastycznej oraz zajęciach sportowo-rekreacyjnych. Ostatniego dnia młodzież zaprezentowała swoje umiejętności artystyczne: scenki teatralne w plenerze oraz prace plastyczne na specjalnej przygotowanej wystawie.

SOSW w Tanowie 5 czerwca 2018 r. zorganizował imprezę rekreacyjno-sportową pn. „Leśne podchody pełne przygody”, w której wzięła udział młodzież ze szkół i ośrodków specjalnych oraz uczniowie szkół masowych; łącznie 125 osób. Głównym celem wydarzenia było rozwijanie aktywności ruchowej uczniów, kształtowanie ich orientacji w terenie oraz integracja dzieci niepełnosprawnych z młodzieżą polickich i szczecińskich szkół. W imprezie wzięli udział uczniowie i podopieczni szkół oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych z Polic, Tanowa, Szczecina, Nowogardu, Nowielina, szkoły specjalnej Randowschule w Löcknitz, szkoły podstawowej w Tanowie i Przecławiu oraz gimnazjum nr 26 w Szczecinie. Uczestnicy podchodów musieli sprostać na trasie przemarszu licznym konkursom, zadaniom i zagadkom, zorganizowanym przez przedstawicieli Nadleśnictwa Trzebież, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Koła Łowieckiego „Jeleń” oraz nauczycieli Ośrodka. Każda z drużyn na zakończenie zabawy otrzymała dyplom, puchar i nagrodę rzeczową. W trakcie imprezy ratownicy Szczecińskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego pokazywali jak udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej. Każdy z uczestników mógł w praktyce nauczyć się jak ratować ludzkie życie. Ponadto można było skorzystać z atrakcji przygotowanych przez przedstawicieli Ośrodka Szkoleniowo-Badawczego w Zakresie Energii Odnawialnej w Ostoi oraz policjantów Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej w Szczecinie m.in. odbyć przejażdżkę gokartem napędzanym energią słoneczną, skorzystać z symulatora jazdy na motocyklu. Patronat honorowy nad imprezą objęli Starosta Policki i Przewodniczący Rady Powiatu.

27 września 2018 r. SOSW w Tanowie zorganizował X Jesienny Turniej Piłki Nożnej, w którym wystartowało 6 drużyn z SP nr 54 ze Szczecina, Szkoły na Głębokim ze Szczecina, Gimnazjum nr 26 ze Szczecina, SOSW nr 1 ze Szczecina, SP z Tanowa oraz Ośrodek w Tanowie; łącznie 60 osób. Celem turnieju była promocja kultury fizycznej, aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego oraz zdrowego trybu życia. Na zakończenie zawodów na wszystkich uczestników czekał słodki poczęstunek, puchary, medale i nagrody.

Dnia 22 grudnia 2018 r. SOSW w Tanowie zorganizował Integracyjny Koncert Kolęd „Zaśpiewajmy Jezusowi” w Kościele Parafialnym w Tanowie. W tym uroczystym wydarzeniu wzięły udział dzieci z przedszkoli publicznych w Tanowie i Kołbaskowie, a także uczniowie z SP w Tanowie i SP w Przecławiu oraz zespół muzyczny AKORD z Ośrodka. Gośćmi specjalnymi byli muzycy w mundurach z zaprzyjaźnionej z nami Orkiestry Wojskowej ze Szczecina. Ideą tego przedsięwzięcia było propagowanie tradycji wspólnego kolędowania oraz integracja lokalnego środowiska. Wszyscy uczestnicy Integracyjnego Koncertu Kolęd „Zaśpiewajmy Jezusowi” otrzymali pamiątkowe dyplomy, słodczyce i upominki ufundowane przez Starostę Polickiego, a także pamiątkowe statuetki wykonane przez uczniów działającej w Ośrodku Szkoły Przysposabiającej do Pracy.

SOSW dla DNR w 2018 r. realizował projekt „Niepełnosprawny czy Sprawny”. To projekt zakładający organizację cyklu warsztatów z uczniami szkół podstawowych przez niepełnosprawnych uczniów SOSW dla DNR. Głównym założeniem programu jest integracja osób niepełnosprawnych z osobami sprawnymi oraz wzbogacenie wiedzy na temat funkcjonowania osób niepełnosprawnych. Cele te wpasowują się w cele kształcenia ogólnego w szkole podstawowej, którymi są między innymi: wprowadzenie w świat wartości, współpracy, budowania relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia,

formułowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.

Inicjatorami oraz głównymi autorami projektu są nauczyciele SOSW dla DNR: Agnieszka Chabasińska i Maciej Gapys. Współtwórcami projektu są uczniowie placówki. Przedsięwzięcie zostało objęte patronatem Starosty Polickiego.

Dnia 9 stycznia oraz 7 lutego 2018 r. uczniowie SOSW dla DNR wraz z opiekunami przeprowadzili warsztaty w ramach projektu podczas, których uczniowie pełnosprawni zapoznali się z pojęciem niepełnosprawności, jej rodzajami oraz potrzebami osób niepełnosprawnych. Warsztaty składały się z części teoretycznej, podczas której omówiono tematykę niepełnosprawności i praktycznej. Osoby pełnosprawne wykonywały ćwiczenia oparte na rzeczywistym funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych tj. poruszanie się i pokonywanie przeszkód na wózku inwalidzkim, o kulach czy też z laską osoby niewidomej.

Wspólne zajęcia oraz możliwość wzajemnych interakcji pozwoliły na ukształtowanie w uczniach takich cech jak: uczynność, wytrwałość, opiekuńczość, troskliwość czy wyrozumiałość. Ponadto uczniowie pełnosprawni, obcując z osobami pokrzywdzonymi przez los nauczyli się innego podejścia do problemu niepełnosprawności. Uczniowie pełnosprawni mieli możliwość w sposób naturalny i niewymuszony nauczyć się właściwego stosunku do osób niepełnosprawnych, współżycia z nimi, komunikowania się, niesienia właściwej pomocy. Zajęcia umożliwiły uczniom SOSW dla DNR godne zaprezentowanie się w środowisku lokalnym. Poprzez nawiązanie kontaktów z osobami pełnosprawnymi wychowankowie zyskali bardzo wiele: podniósł się poziom ich samooceny, zwiększyła się wiara we własne możliwości, mobilizację do pracy i wysiłku psychofizycznego. W projekcie udział wzięło 130 uczniów.

Projekt „Niepełnosprawny czy Sprawny” zajął II miejsce w kategorii Działanie warte naśladowania podczas Gali Wolontariatu i Aktywności Społecznej zorganizowanej przez Powiat w 2018 r.

5. Kierowanie dzieci niepełnosprawnych do odpowiednich placówek kształcenia specjalnego w przypadku, gdy szkoła masowa nie jest w stanie zapewnić dziecku odpowiedniej edukacji.

Dzieci niepełnosprawne mają zapewnioną możliwość kształcenia zgodnie ze swoimi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi. Obowiązujące przepisy prawa oświatowego umożliwiają kształcenie uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych. Kształcenie specjalne może odbywać się w szkole każdego typu i jest organizowane dla dzieci oraz młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością. Mogą je otrzymać dzieci: niesłyszące lub słabosłyszące, niewidome lub słabowidzące, z niepełnosprawnością ruchową, z upośledzeniem umysłowym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, niedostosowane społecznie lub zagrożone niedostosowaniem społecznym.

Poradnia wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidulanego dzieci i młodzieży oraz opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju. W 2018 r. Zespół Orzekający Poradni wydał 126 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, 5 orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz 41 opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.

6. Prowadzenie szkoleń z zakresu pedagogiki specjalnej dla kadry pedagogicznej szkół masowych.

Pracownicy Poradni prowadzili cykliczne spotkania dla pedagogów szkolnych z terenu Powiatu, które ukierunkowane były na pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych

szkoły, konstruowania programów naprawczych, udzielania indywidualnej pomocy w stosunku do uczniów niepełnosprawnych (z upośledzeniem umysłowym, nadpobudliwością psychoruchową, przewlekłe chorych) funkcjonujących w zespołach klasowych szkół masowych. Ponadto prowadzili warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Podejmowano także tematy zgłaszane przez indywidualnych nauczycieli. Dodatkowo udzielane były porady i konsultacje dla nauczycieli, którzy pracują z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poradnia prowadziła także grupę wsparcia dla nauczycieli, pedagogów oraz logopedów. Formuła spotkań była dostosowana do potrzeb i oczekiwań uczestników. Podstawowym celem grupy wsparcia było rozwiązywanie bieżących problemów jakie napotykają w swojej pracy nauczyciele, pedagodzy i logopedzi. Uczestnicy mieli okazję do poszerzenia swojej wiedzy i kompetencji oraz doskonalenia umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach zawodowych.

SOSW w Tanowie w 2018 r. prowadził konsultacje z zakresu pedagogiki specjalnej dla nauczycieli przedszkoli i szkół masowych. Ponadto wziął udział w szkoleniach i konferencjach skierowanych do kadry pedagogicznej, pracującej z osobami niepełnosprawnymi m.in. w:

- a) szkoleniu nt. reformy w oświacie i idących zmianach w prawie oświatowym,
- b) szkoleniu nt. odmiennej metody nauczania czytania,
- c) konferencji metodycznej pn. „Wczesna diagnoza i terapia zaburzeń rozwoju językowego”,
- d) szkoleniu nt. zmian w prawie oświatowym dotyczących tworzenia IPET.

Spotkania miały charakter wykładowy, a ich celem poszerzenie wiedzy na temat zmian w prawie oświatowym oraz udoskonalenie warsztatu pracy w zakresie kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

7. Propagowanie wśród niepełnosprawnych osób dorosłych możliwości uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym - realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

PCPR w 2018 r. realizowało pilotażowy programu „Aktywny Samorząd” – Moduł II, w ramach którego dorosłe osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. W ramach działań promocyjnych PCPR informował wszystkie osoby zainteresowane o możliwości uzyskania wsparcia w tym zakresie. Dodatkowo szkoły policealne z terenu Powiatu zostały powiadomione o możliwości składania przez niepełnosprawnych uczniów wniosków o dofinansowanie nauki.

W 2018 r. wpłynęło 26 wniosków w sprawie dofinansowania wykształcenia na poziomie wyższym. Dofinansowano 25 wniosków na łączną kwotę 65 946,50 zł. Z powodów formalnych nie zrealizowano 1 wniosku.

Spośród wszystkich zrealizowanych w 2018 r. wniosków – 10 dotyczyło dofinansowania nauki na studiach I stopnia, 9 nauki na studiach II stopnia, 3 nauki na studiach magisterskich, 1 nauki w szkole policealnej, 2 nauki na studiach podyplomowych.

V. Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

1. Prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

W ramach realizacji powyższego zadania PUP zorganizował XII Giełdę Pracy dla Osób Niepełnosprawnych pn. „Niepełnosprawny, ale sprawny zawodowo”, która odbyła się w dniu 18 kwietnia 2018 r. W giełdzie wzięło udział 20 pracodawców oferujących miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych, instytucje działające na rzecz tych osób, a także przedstawiciele

instytucji wspierających rynek pracy. Spotkanie to było doskonałą okazją do zapoznania się z ofertami pracy oraz do skorzystania z porad specjalistów. Celem giełdy była wymiana doświadczeń, zacieśnienie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz bezpośredni kontakt między pracodawcą a osobą niepełnosprawną zarejestrowaną w urzędzie pracy oraz ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do ofert pracy i pomoc w znalezieniu zatrudnienia. W trakcie spotkania pracownik Biura Informacji i Promocji EFS w Szczecinie udzielał informacji na temat wsparcia, jakie można uzyskać z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz finansowanych z jego środków szkoleń i kursów dla osób niepełnosprawnych. Dzięki uczestnictwu w giełdzie osoby niepełnosprawne miały możliwość:

- 1) poznać aktualne oferty pracy z terenu Powiatu, kraju i z zagranicy;
- 2) porozmawiać z ewentualnym przyszłym pracodawcą i poznać jego oczekiwania;
- 3) poznać ofertę instytucji i firm działających w sferze zatrudnienia;
- 4) skorzystać z pomocy specjalistów zajmujących się zakładaniem własnej działalności gospodarczej, elastycznymi formami zatrudnienia oraz sferą prawną związaną z rynkiem pracy (np. prawa i obowiązki pracodawcy).

W przedsięwzięciu wzięło udział około 80 osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy.

2. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych.

W 2018 r. do PUP informował o możliwości skorzystania z dofinansowania do kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych. Na bieżąco udzielano informacji poprzez dystrybucję broszur i ulotek, a także za pośrednictwem strony internetowej. W 2018 r. do PUP nie wpłynął żaden wniosek osoby niepełnosprawnej w tym zakresie.

3. Wsparcie samozatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez udzielanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

PUP na bieżąco informował osoby niepełnosprawne na temat możliwości skorzystania z jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. W 2018 r. wpłynęły 3 wnioski w tym zakresie. Zrealizowano 1 wniosek i udzielono dofinansowania w wysokości 43 000 zł na rozpoczęcie działalności gospodarczej w dziedzinie fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne.

4. Finansowanie instrumentów rynku pracy, w tym szkoleń, kursów, staży zawodowych, prac interwencyjnych.

PUP na bieżąco informował osoby niepełnosprawne na temat dostępnych instrumentów i usług rynku pracy. W 2018 r. dwóm osobom udzielono wsparcia w zakresie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu. Koszt realizacji zadania to 6 400 zł.

5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej.

W 2018 r. PUP zorganizował w ramach XII Giełdy Pracy dla Osób Niepełnosprawnych pn. „Niepełnosprawny, ale sprawny zawodowo” spotkanie z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Polickiego oraz z przedstawicielami z ZUS i Państwowej Inspekcji Pracy. Spotkanie to miało na celu zacieśnienie współpracy

i wymianę doświadczeń między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, co w efekcie końcowym winno się przełożyć na wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

6. Prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.

W PUP prowadzone było pośrednictwo pracy skierowane do wszystkich osób poszukujących zatrudnienia, w tym także do osób niepełnosprawnych. Pośrednicy, w wyniku wizyt u pracodawców z terenu Powiatu, jak również wykorzystując zgłoszenia przekazywane bezpośrednio do urzędu, pozyskali w roku sprawozdawczym 30 ofert wolnych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Głównie były to propozycje na następujące stanowiska pracy: konserwator, stolarz, salowa, pracownik utrzymania czystości, pracownik ochrony fizycznej, listonosz, pomoc kuchenna. Doradcy zawodowi PUP objęli osoby niepełnosprawne indywidualnymi oraz grupowymi poradami zawodowymi.

7. Współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

W 2018 r. PUP utrzymywał stały kontakt z PIP w zakresie przeprowadzenia oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych. Ze względu na brak wniosków nie dokonano oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

8. Rozwijanie i propagowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych w systemie telepracy i zatrudnieniu wspomagany.

Realizacja niniejszego zadania polegała na podjęciu przez PUP działań opisanych powyżej w punktach 1 i 5.

*Na oryginale właściwy podpis
Starosty Polickiego
Andrzeja Bednarka*

Kalendarz

powiatowych imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych realizowanych w 2018 r.

Lp.	Nazwa imprezy	Organizator/Uczestnik
STYCZEŃ		
1.	Bal karnawałowy	PSONI SOSW w Tanowie
2.	Wystawa fotograficzna „Kenia Przyjaciele Misji”	SOSW dla DNR
3.	Warcabowe Mistrzostwa Ośrodka	SOSW dla DNR
LUTY		
4.	Bal Karnawałowy „Kolory tęczy”	SOSW dla DNR
5.	Odblaskowy Bal Karnawałowy	SOSW w Tanowie
6.	Walentynki 2018	SOSW w Tanowie
7.	Warsztaty „Leśne czytanie” w Bibliotece Filia Nova w Policach	SOSW dla DNR
8.	Wycieczka do Muzeum Narodowego w Szczecinie Warsztaty „Smak Afryki”	SOSW dla DNR
9.	XIX Wojewódzki Turniej Gier i Zabaw Ruchowych „Sprawni Razem”	SOSW dla DNR

10.	Konkurs fotograficzny „Osobliwości Powiatu Polickiego”	SOSW dla DNR
11.	Wycieczka do Muzeum Narodowego w Szczecinie	SOSW dla DNR
12.	Filmowa „Noc horrorów” w MOK w Policach	SOSW dla DNR
13.	Konkurs fotograficzny „Złap zimę obiektywem”	SOSW dla DNR
MARZEC		
14.	Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego w Tenisie Stołowym	SOSW dla DNR
15.	„Rozkwitnij na wiosnę. Metamorfozy 2018”	SOSW dla DNR
16.	Impreza integracyjna „Sportowo - wiosennie - zdrowo”	SOSW w Tanowie
17.	Dzień Kobiet	SOSW dla DNR
18.	Powitanie wiosny	PSONI SOSW dla DNR
19.	Mistrzostwa Województwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Biegach Przelajowych w Szczecinie	SOSW dla DNR
20.	57 Mistrzostwa w Tenisie Stołowym	SOSW dla DNR
21.	Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego „Sprawni Razem” w Biegach Przelajowych	SOSW dla DNR
22.	XV Miting Pływacki Olimpiad Specjalnych w Szczecinie	SOSW dla DNR
23.	Spotkanie literackie z Panią Dorotą Schrammek	SOSW dla DNR
24.	I Turniej Mistrzów Gier Stołowych - „Wyloguj się do życia”	SOSW dla DNR

25.	„Tajemniczy Świat Opery” - warsztaty edukacyjne	SOSW dla DNR
26.	„Kuźnia artystyczna” - warsztaty integracyjne	PSONI
27.	Wernisaż fotograficzny w Zalesiu	SOSW w Tanowie
28.	III edycja konkursu Best Chef	SOSW dla DNR Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
29.	Powitanie Wiosny	SOSW w Tanowie
30.	Kiermasz Wielkanocny	SOSW w Tanowie
31.	Spotkanie Wielkanocne	PSONI
32.	„Szkolny Dzień Muzyki”	SOSW w Tanowie
KWIECIEŃ		
33.	Polickie Targi Gospodarcze	PSONI SOSW dla DNR
34.	Mistrzostwa Województwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływaniu „Sprawni Razem”	SOSW dla DNR
35.	Dni Otwarte Ośrodka	SOSW dla DNR
36.	Konkurs plastyczno-przyrodniczy „Ziemia moim domem”	SOSW dla DNR
37.	Konkurs „Szekspir - We love you”	SOSW dla DNR

38.	VIII Wiosenny Turniej Koszykówki	SOSW dla DNR SOSW w Tanowie
39.	XVI Mistrzostwa Ośrodka w Wyciskaniu Sztangi Leżąc	SOSW dla DNR
40.	Wycieczka do Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Policach	SOSW dla DNR
41.	Międzynarodowy Ekologiczny Konkurs Plastyczny „W bajkowym lesie”	SOSW w Tanowie
42.	Wiosenny Rajd Pieszy	SOSW w Tanowie
43.	„Magia Tańca 2018” – Wojewódzki przegląd form tanecznych	SOSW w Tanowie
44.	Konkurs recytatorski „Wierszomania”	SOSW w Tanowie
45.	Wojewódzki Przegląd Form Wokalno-Instrumentalnych pn. „Piosenka jest dobra na wszystko”	SOSW w Tanowie
46.	Powiatowy Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego	SOSW dla DNR
47.	Konkurs Recytatorski „Wierszomania”	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
MAJ		
48.	Obchody „Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną”	PSONI
49.	„Majówka z Królem Stasiem” - obchody Święta Konstytucji 3 Maja	SOSW w Tanowie
50.	„Dni Młodych” w Goleniowie	SOSW dla DNR
51.	Wojewódzki Turniej Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	SOSW dla DNR

52.	XII Wojewódzki Turniej Sprawności Manualnej „Sobieradek Zawodowy” w Szczecinie	SOSW dla DNR
53.	XV Zawody Sławikowe w Dźwirzynie	PSONI
54.	Konkurs „Mistrz Dobrych Manier 2018”	SOSW dla DNR
55.	Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Cztery pory roku”	SOSW dla DNR
56.	Mistrzostwa Województwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Lekkoatletyce	SOSW dla DNR
57.	II Powiatowy Festyn Rodzinny	SOSW dla DNR
58.	Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	SOSW dla DNR
59.	Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego w Biegach Przełajowych dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną i Ruchową	SOSW dla DNR
60.	Dzień Mamy i Taty	SOSW w Tanowie
61.	Wycieczka do Międzyzdrojów	SOSW dla DNR
62.	Wycieczka do stadniny koni „Galoper”	SOSW w Tanowie
CZERWIEC		
63.	Dzień dziecka	SOSW dla DNR Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
64.	Święto Szkoły i Dzień Dziecka	SOSW w Tanowie

65.	V Regionalny Turniej Piłki Nożnej w Szczecinie	SOSW dla DNR
66.	Wojewódzki Konkurs „Bezpieczeństwo nad wodą”	SOSW dla DNR
67.	VIII Integracyjny Turniej Piłki Nożnej	PSONI
68.	Turniej Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych Województwa Zachodniopomorskiego	SOSW dla DNR
69.	„Wesoły Piknik”	SOSW w Tanowie
70.	Mistrzostwa Województwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Piłce Nożnej w Chojnie	SOSW dla DNR
71.	„Leśne Podchody Pełne Przygody”	SOSW w Tanowie
72.	XV Mistrzostwa Ośrodka w Pływaniu	SOSW dla DNR
73.	II Mistrzostwa Lekkoatletyczne na Wózkach	SOSW dla DNR
74.	Biegi przełajowe - Jasne Błonia 2018	SOSW dla DNR
75.	Integracyjny Turniej w Darta	SOSW dla DNR
76.	Piknik „Dla każdego coś dobrego”	SOSW dla DNR
77.	„Biwak wodniacki” w Podgrodziu	SOSW dla DNR

78.	Ośrodkowy Turniej w Unihokeja na Wózkach	SOSW dla DNR
79.	Turniej Piłki Koszykowej w Szczecinie	SOSW dla DNR
80.	Warsztaty fotograficzne	SOSW dla DNR
81.	Integracyjne Zawody Wędkarskie	SOSW w Tanowie
82.	Wycieczka do Przelewic	SOSW dla DNR
83.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
84.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
85.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
86.	Warsztaty kreatywne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
87.	Warsztaty krawieckie	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
88.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
89.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
90.	Zakończenie roku szkolnego 2017/2018	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR

LIPIEC		
91.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
92.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
93.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
94.	Warsztaty kreatywne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
95.	Warsztaty krawieckie	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
96.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
97.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
SIERPIEŃ		
98.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
99.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
100.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
101.	Warsztaty kreatywne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
102.	Warsztaty krawieckie	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

103.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
104.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
WRZESIEŃ		
105.	Rozpoczęcie roku szkolnego 2018/2019	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
106.	Turniej w Boule	SOSW dla DNR
107.	Piknik z okazji 100-lecia Niepodległości Polski pod hasłem „Łączymy pokolenia”	SOSW w Tanowie
108.	XV Rajd „Puszcza Wkrzańska”	PSONI
109.	Wycieczka do ZOO w Berlinie	SOSW dla DNR
110.	XVI Ogólnopolskie Integracyjne Warsztaty Artystyczne w Łazach	PSONI
111.	Akcja „Sprzątamy las”	SOSW w Tanowie
112.	Jesienny Turniej Piłki Nożnej	SOSW w Tanowie
113.	III Otwarte Mistrzostwa Nordic Walking	PSONI
114.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
115.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

116.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
117.	Warsztaty kreatywne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
118.	Warsztaty krawieckie	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
119.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
120.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
PAŹDZIERNIK		
121.	Święto „Pieczzonego Ziemniaka”	SOSW w Tanowie
122.	Dzień Edukacji Narodowej	SOSW w Tanowie
123.	Jesienny Rajd Pieszy	SOSW w Tanowie
124.	X Ogólnopolski Przegląd Recytatorski Uczniów Szkół i Ośrodków Specjalnych	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
125.	Konkurs plastyczny „Moja szkoła, moja klasa, mój wychowawca”	SOSW w Tanowie
126.	XIII Przegląd Teatrów Niepełnosprawnego Aktora w Gryficach.	PSONI
127.	Turniej Boule	SOSW dla DNR
128.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
129.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
130.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

131.	Warsztaty kreatywne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
132.	Warsztaty krawieckie	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
133.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
134.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
LISTOPAD		
135.	Szkolny Konkurs Recytatorski	SOSW w Tanowie
136.	„Akademia zdrowia”	SOSW w Tanowie
137.	Wycieczka do Teatru Lalek „Pleciuga”	SOSW dla DNR
138.	„Polsko, śpiewam dla Ciebie” - obchody Święta Niepodległości	SOSW w Tanowie
139.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
140.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
141.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
142.	Warsztaty kreatywne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
143.	Warsztaty krawieckie	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
144.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
145.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

146.	Bal Andrzejkowy	SOSW dla DNR
GRUDZIEŃ		
147.	Mikołajki	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
148.	VI Bieg Mikołajkowy	SOSW dla DNR
149.	Warcabowe Mistrzostwa Ośrodka	SOSW dla DNR
150.	Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływaniu	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach SOSW dla DNR
151.	Warsztaty plastyczne „Wolność kocham i rozumiem, wolności oddać nie umiem”	SOSW dla DNR
152.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
153.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
154.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
155.	Warsztaty kreatywne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
156.	Warsztaty krawieckie	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
157.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
158.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
159.	Kiermasz Bożonarodzeniowy	SOSW w Tanowie PSONI
160.	Wigilia	SOSW dla DNR

161.	Jaselka i Wigila	SOSW w Tanowie
162.	Spotkanie opłatkowe	PSONI
163.	Integracyjny Koncert Kolęd „Zaśpiewajmy Jezusowi”	SOSW w Tanowie
164.	Gminno-Powiatowy Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego	SOSW dla DNR

W celu uzyskania szczegółowych informacji dotyczących imprez należy kontaktować się z organizatorami poszczególnych imprez.

1. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla DNR w Policach, ul. Korczaka 53, tel. (91) 317-53-38.
2. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tanowie, ul. Leśna 91, tel. (91) 312-66-12.
3. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Amicus”, ul. Korczaka 43, tel. (91) 317-53-38.
4. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło Terenowe Police, ul. Korczaka 55, tel. (91) 318 - 02-70.